

Α Π Ο Θ Η Κ Η

ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

Ἡ ἐνιαύσιος συνδρομὴ εἶνε μία ὄθμ. λίτρα διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἡγεμονίαις, διὰ δὲ τοὺς ἐκτὸς εἰκοσάρια ἀργυρὰ ἔξ. Ἀριθ. 6. Αἱ συνδρομαὶ γίνονται ἐν Βραβίλα παρὰ τοῦ συντάκτη Κ. Γ. Σταυρίδη διευθυντῆ τοῦ Ἐμπορικοῦ Λυκείου. Γίνονται δὲ δι' ὅλον ἔτος, καὶ προσπληρῶ-

νονται κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ πρώτου φυλλαδίου. Οἱ πράκτορες τοῦ φυλλαδίου εἰσὶν ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῇ μὴ εἰσπράξει τῶν χρημάτων. Πᾶσα ἀπλήρωτος ἐπιστολὴ, διατριβή, ἐφημερίς κτλ. οὐδαμῶς εἶνε δεκτὴ. Ἐπιστολὴ ἢ διατριβὴ ἀνώνυμος εἶνε ἀπαράδεκτος καὶ ἀκαταχώρητος.

Φυλλάδιον, Α'. Τόμος Α'. 1 Μαΐου.
ΕΝ ΒΡΑΒΙΛΑ 1864.

Ἐκδίδεται κατὰ πᾶσαν πρώτην
τοῦ μηνός.

ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (Iscanderieh) εἶνε ὁ μόνος ἐμπορικὸς λιμὴν, ὃν ἡ Αἴγυπτος ἔχει ἐπὶ τῶν παραλίω τῆς Μεσογείου. Κειμένη ὑπὸ τὴν $31^{\circ} 13' 15''$ Β. Πλ. καὶ τὴν $27^{\circ} 35' 30''$ Α. Μηκ., ἀπέχει τοῦ Κανωβικοῦ στόματος τοῦ Νεῖλου, μεθ' οὗ κοινωνεῖ διὰ τῆς διώρυγος Μαχμουδιέ ἐκβαλλούσης εἰς Φουάχ (Fouah) χιλιόμετρα 88. Ἡ διώρυξ αὕτη εἶνε ἡ μόνη, ἧς ὁ χαρακτήρ εἶνε οὐσιωδῶς ἐμπορικὸς διότι ἅπασαι αἱ ἄλλαι διώρυγες εἰσὶ διωρισμέναι εἰς ἄρδευσιν, ἧτις εἶνε τὸ πρῶτον καὶ ἀπαραίτητον μέσον τοῦ γεωργικοῦ πλοῦτου τῆς χώρας τοῦτο ἐξηγεῖ τὸν λόγον, δι' ὃν ὁ Μεχμετ-Ἀλῆς κατέβαλε τοσαύτην σπουδὴν, ὅπως ἀποδώσῃ εἰς τὴν ναυτιλίαν τὴν διώρυγα ταύτην, ἣν ἡ ἀκρίδια τῶν Μαμελούκων ἀφῆκε νὰ χωσθῇ. Ἡ διώρυξ Μαχμουδιέ ἐκαθαρίσθη καὶ ἐπλατύνθη τῷ 1856.

Ὁ ὄρμος (la rade) τῆς Ἀλεξανδρείας σχηματίζεται ὑπὸ σειρᾶς βράχων ἐκτεινομένων ἀπὸ τῆς ἄκρας τοῦ Φάρου πρὸς τὸ Β.-Α. μέχρι τῆς νήσου Μαραβούτης πρὸς τὸ Ν.-Δ. Ἡ πόλις κεῖται μεταξὺ δύο λιμένων. Τούτων ὁ μὲν πρὸς τὸ Β.-Α. εἶνε τελείως ἐγκαταλειμμένος, καὶ καλεῖται Νέος-Λιμὴν (Port-Neuf), ὁ δὲ κατὰ τὸ Ν.-Δ., Παλαιὸς-Λιμὴν καλούμενος (ἡ Εὐνοστος τῶν Ἑλλήνων), ἐκοινωνεῖ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς κτίσεως τῆς πόλεως ταύτης μετὰ τοῦ πρώτου λιμένος. Τρεῖς κυριώτεροι πάροδοι (passes) ἐπιτρέπουσιν εἰς τὰ πλοῖα τὴν εἴσοδον εἰς τὸν Παλαιὸν Λιμένα, ἧγουν ἡ πάροδος τῶν Κορβετῶν (la passe des Cervettes) ἡ πάροδος τοῦ

Βορρᾶ (la passe du Nord) αὕτη περιέχεται μεταξὺ δύο βράχων τούτων ὁ μὲν πρὸς Α. καλεῖται βράχος J-Kvan, ὁ δὲ πρὸς Δ., El-hout· τὸ πλάτος αὐτῆς εἶναι 4,000 μέτρα, καὶ τὸ βάθος 6. Κατόπιν ταύτης ἔρχεται ἡ Μεγάλη-Πάροδος, καὶ πάροδος τοῦ Κέντρου λεγομένη, καὶ ἡ πάροδος τῆς Μαραβούτης ἢ ἡ Μεσημβρινή.

Ὁ προσεγγίζων εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀλεξανδρείας ὡς πρῶτον γνώρισμα ἐν καιρῷ ἡμέρας ἔχει τὸν πύργον τοῦ Φάρου κείμενον ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ Βορρᾶ ἢ ἄκρας τοῦ Ἀρέμ (Harem). Εἰσδύων δὲ βαθύτερον εἰς τὸν ὄρμον, καὶ διευθυνόμενος ἀπὸ Μεσημβρίας πρὸς Βορρᾶν, ἀνακαλύπτει ἐπὶ τῆς παραλίας τὰ φρούρια Ἀτζεμί, τὸν παλαιὸν πύργον, τὸν ἀνατολικώτατον τῆς νήσου Μαραβούτης, τὸ φρούριον Δερχελί (Dekhéli), τὸ φρούριον Μεξί (Mexi), τὸ φρούριον Νεκρόπολιν, τὴν στήλην τοῦ Πομπηίου.

Ἡ θάλασσα εἶνε ἐξογκωμένη καθ' ὅλας τὰς παρόδους ταύτας, καὶ ἀνεμοὶ σφοδροὶ πνέουσιν ἀπὸ τοῦ Ν.-Δ. τοῦ Δ., τοῦ Β.-Δ. τοῦ Β., καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Β.-Α. Οἱ Κύριοι Hommey, πλοίαρχος φρεγάττας τοῦ Γαλλικοῦ ναυτικοῦ, καὶ Mitchell, μηχανικὸς Ἄγγλος, καταμετρήσαντες διὰ τῆς βολίδος τὰ διάφορα βάθη τοῦ ὄρμου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐσημάδευσαν αὐτὰ ὁ δὲ Κύριος Mancell, πλοίαρχος τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ, κατέστρωσεν ἀρτίως νέον ὑδρογραφικὸν χάρτην αὐτοῦ.

ΦΑΡΟΣ. Ὑπάρχει ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φάρος, οὗ τὰ πυρὰ διακρίνοντα ἐκ

του πελάγους εις απόστασιν σχεδόν εἴκοσι μιλίων. Ὁ Φάρος οὗτος οὐδὲν μὲν χρησιμεύει εἰς εὐκολίαν τῶν πλοίων, ὅπως αὐτὰ εἰσπλέωσιν εἰς τὸν λιμένα ἐν καιρῷ νυκτός· διότι, ἐξαιρουμένης λίαν κατεπειγούσης ἀνάγκης, οὐδὲν πλοῖον λαμβάνει τὴν τόλμην τοῦ νὰ διαπλέωσῃ ἐν τῷ σκότει τὸ στενὸν τοῦτο· ἀλλ' ὅμως οὐσιωδῶς ὠφελεῖ τοὺς πλέοντας, ἅτε προσημάτων τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχουσι τὰ πλοῖα τῶν, ἕνεκα τῶν ῥηγῶν, πλησιάζοντα λίαν εἰς τὰς ἀκτὰς.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ. Αἱ ἀστυνομικαὶ διατάξεις τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας εἰσὶν ἀνατεθειμέναι εἰς τὴν ἐπαγρῦπνησιν τοῦ λιμενάρχου, ὅστις, ὅσον ἀφορᾷ τὰ εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, γνωστοποιεῖ τὰ παραπτώματα αὐτῶν εἰς τὸ οἰκεῖον ἐκάστου προξενεῖον.

ΝΑΥΗΓΙΑ. (pilotage). Τὸ δικαίωμα τῆς ναυηγίας, εἰς ὃ πᾶν ἐμπορικὸν πλοῖον ὑποβάλλεται, οὐδεμίαν πάσχει μεταβολήν, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βυθίσματος τοῦ πλοίου (tirant d'eau), εἴτε ὡς ἐκ τῆς πληθῆος τῶν τόνων του. Μάλιστα οὐδ' ὑπόκειται τοῦτο εἰς διάταξιν τινα ἢ εἰς ἐιδικὴν διατίμησιν. Ἡ συνήθεια ὅμως καθιέρωσε 15 ἕως 20 φρ. διὰ τὸν εἰσπλουν ἐνὸς πλοίου, καὶ ἄλλα τσαῦτα διὰ τὸν ἐκπλουν. Τὰ ταχυδρομικὰ ἀτμόπλοια τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Αὐστρίας παρεδόχθησαν κοινῶς νὰ πληρώνωσι 30 φρ. διὰ τε τὸν εἰσπλουν καὶ τὸν ἐκπλουν τὰ δ' ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια συμμορφοῦνται πρὸς τὸ ἔθος τῶν ἰστιοφόρων πλοίων.

Ὁ λιμὴν τῆς Ἀλεξανδρείας εἶνε ὁ συνήθης, τόπος, ὅπου συνέρχονται αἱ συνοδείαι τῶν ἐμπόρων (Κερβάνια), καὶ δι' ὧν ἐκτελεῖται νῦν σύμπαν σχεδὸν τὸ Αἰγυπτιακὸν ἐμπόριον ὅθεν, ἐκθέτοντες τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἀλεξανδρείας, συνεχθόμεν τὴν βιομηχανικὴν καὶ γεωργικὴν κατάστασιν τῆς γονιμωτάτης κοιλάδος τοῦ Νεῖλου· διότι, ὅσον ἀναπτύσσεται ἡ Αἴγυπτος, τόσον συναναπτύσσεται καὶ μεγαλύνεται ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἐν ᾧ, τοῦναντίον, μαραινόμενης ἐκείνης, συμμαραίνεται καὶ αὕτη, σμικρύνεται καὶ τελευταῖον θνήσκει. Κτισθεῖσα ἡ πόλις αὕτη τῷ 332 ἔτει Π.Χ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὑπέκυψεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τοὺς Ῥωμαίους, τοὺς Ἀραβίας καὶ τοὺς Τούρκους, καὶ κατὰ συμβεβηκὸς εἰς τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Ἀγγλους, καὶ σήμερον εἶνε ἡ ἐμπορικὴ μητρόπολις τοῦ ἀντιβασιλείου τῆς Αἰγύπτου. Εἶνε γνωστὸν τοῖς πᾶσι, ὅτι αὐτὸς ὁ Μέγας Ἀ-

λέξανδρος ἐξελέξατο τὴν τοποθεσίαν τοῦ λιμένος τούτου, καὶ ὅτι ἐπεφόρτισε τὸν ἀρχιτέκτονα Δεινοκράτην, ὅπως ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιον, ὅπερ ἡ μεγαλοφυΐα του εἶχε συλλάβει. Οὕτως, ἐν ἄθλιον χωρίον προσεκλήθη νὰ γείνη τὸ κέντρον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἀσιατικοῦ ἐμπορίου, ὡς ἐγενετό ποτε καὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων. Ἡ Ἀλεξάνδρεια ὑπῆρξεν ἀντίζηλος τῆς Καρχηδόνας καὶ τῶν Ἀθηνῶν. Εἶνε ἀραγε χρεία νὰ ἀναμνησθῶμεν ἐνταῦθα πάντα τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἔργα, ὅσα ἡ μεγαλοφυΐα τῶν Πτολεμαίων εἶχεν ἐπιδαφιλεύσει εἰς αὐτήν; Ἐν τῶν μᾶλλον ἀξίων θεᾶς ἦτον ἀναντιβόητως τὸ περίφημον μουσεῖον, τὸ περιέχον τὴν βιβλιοθήκην ἐκείνην, ἣτις ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, ὅτε ὁ Ἰούλιος Καίσαρ, ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, ἐπυρπόλησε τὸν Αἰγυπτιακὸν στόλον· 700 ἔτη μετὰ τὸ συμβᾶν τοῦτο ὁ Ἀμρού παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας καὶ τὸ ὑπολειφθὲν ἐξ αὐτῆς. (α.) Μεταξὺ τῶν ἀξίων λόγου ἀναφέρεται καὶ τὸ Σῆμα, τόπος διωρισμένος εἰς ταφὴν τῶν βασιλέων· ὁ φάρος τῶν Πτολεμαίων, διωρισμένος νὰ εὐκολύνῃ τὴν ναυτιλίαν εἰς τὰ γεινιάζοντα μέρη τῆς Ἀλεξανδρείας τὰ ἐξ' αὐτοῦ ἀναπιδύοντα πυρὰ, λέγουσιν ὅτι ὠρῶντο ἐξ' ἀποστάσεως 10 θαλασσιῶν μιλίων, καίτοι τοποθετημένα εἰς ὕψος 400 ποδῶν. Ἀναφέρουσι, πρὸς τούτοις, καὶ τὸ Ἑπταστάδιον, ὅπερ ἦγωνε τὴν νῆσον Φάρον μετὰ τῆς ἠπέρου· τὸ Ἰπποδρόμιον· τὸ Σεραπεῖον, ἰδρυθὲν εἰς τιμὴν τοῦ Σεράπιος. Ὁ νέος οὗτος Θεός, ὃν ὁ Πτολεμαῖος ἔκρινεν ἀρμόδιον νὰ φέρῃ ἐκ τῆς Σινώπης, ἐπιστεύετο ὅτι κατέπλευσε μόνος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἄνευ βοήθειας ναυηγῶ.

Ἐξ' ἀπάντων τῶν μνημείων τούτων, ἅτινα ἠγέρθησαν, ἴνα, οὕτως εἰπεῖν, ἀντιστῶσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν αἰώνων συνήθως ἐπαγομένην λήθην, ὑπολείπονται ἔτι πολλὰ παμμεγέθεις ὑδροθῆκαι (στέρναι)· ἡ λεγομένη στήλη τοῦ Πομπηίου, κατεσκευασμένη ἐκ γρανίτου ἐρυθροῦ, Κορινθιακῆς τάξεως, ἣτις, ὑψηλὴ οὕσα 36 μέτρα, ἐπικάθηται ἐπὶ κρηπίδος ὕψος ἐχούσης 3 μέτρα καὶ περιφέρειαν 9' καὶ τελευταῖον οἱ δύο ὀβελίσκοι, οἱ κοινῶς λεγόμενοι βελόνας τῆς Κλεοπάτρας. (β.)

Μνημονεύεται ἡ περίφημος ἐκείνη σχολὴ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἣτις ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, συνετέλεσεν

(α) Τὸ θρυλούμενον ὅτι ὁ Ἀμρού ἔκαυσε τὴν βιβλιοθήκην, εἶνε μεταγενέστερον πλάσμα, διότι τὰ μικρὰ αὐτῆς λείψανα εἶχον ἀφανισθῆ ποτὶ τῆς Μωαμεθανικῆς κατακτίσεως. Ἱστορ. Π. Ῥηγοπ.

(β) Ἰσχυροῦσι σήμερον πολλὰ ὠραία κτίρια, οἷα εἰσὶ τὸ παλάτιον τοῦ ἀντιβασιλέως, τὸ γυμνάσιον τζαμίον, τὰ ὄγκωματα, καὶ τὸ ναυτικὸν ὄπλοστασιον.

εἰς τὴν ἕκτασιν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Οἱ σοφοί, οὓς εἴλκυον ἐκεῖ αἱ μεγαλοδωραὶ μίᾳς δυναστείας, ἣτις ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Αἰγύπτου οὐχὶ ἔλαττον τῶν τριῶν ἑκατονταετηρίδων, κατέφευγον εἰς τὰς νέας ταύτας Ἀθήνας, ὅπως καλλιεργῶσιν αὐτοῖσι ἐν εἰρήνῃ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας. Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ἐμορφώθησαν ὁ Εὐκλείδης, ὁ Θεόκριτος, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Λουκιανός, ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος, ὁ Διόφαντος, ὁ Ὄριγένης, κλπ. Ἡ ἐκεῖ διδασκομένη φιλοσοφία συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ σχολὴ αὕτη διελύθη κατὰ τὸν στ' αἰῶνα Μ. Χ., ἀλλὰ καὶ τότε διὰ τῆς βίας καὶ διὰ θεσπίσματος, ὅπερ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός ἐξ ἐτόξευσε κατ' αὐτῆς.

Οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἀνέπτυξαν τὴν διάνοιάντων πολλὴν πρὸ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀνέκαθεν ἐδείξαν μεγάλην κλίσιν καὶ δεξιότητα εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ «καὶ οἱ ποδαλγοὶ εἶχον τί να πράττωσι, καὶ οἱ τυφλοὶ τί νὰ κάμνωσι, καὶ οἱ τὰς χεῖρας ἀνάπηροι ἠσχολοῦντο, ὥστε οὐδεὶς παρ' αὐτοῖς ἔζη ἄργος. (α.)

Νῦν δ' ἡ Ἀλεξάνδρεια, καίτοι λίαν ἐκπεπτωκυῖα τοῦ ἀρχαίου της μεγαλείου, ἕνεκα τῆς Μουσουλιμανικῆς δεσποτείας, παρουσιάζει ὅμως πολλὴν δραστηριότητα. Ὁ νέος πολιτισμὸς ἀρχεται ἤδη νὰ εἰσχωρῇ εἰς αὐτήν. Σιδηρόδρομος συνδέει ἤδη τὸν λιμένα τοῦτο μετὰ τοῦ Καΐρου, ὅστις, περαιτέρω προεκτεινόμενος, ἀπολήγει εἰς Σουέζ. Ἡ πόλις φωτίζεται δι' ἀερίου, καὶ πολυάριθμοι κατοικίαι ἐγείρονται καθεκάστην, ὅπως παραλάβωσιν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πληθυσμῶν 180000 ψυχῶν. Εἶνε ἀκόμη μακρὰν, βεβαίως, τῶν 300000, αἵτινες κατόκουν τὸ πάλαι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν 800) ψυχῶν, ἅς ἠρίθμει ἐπὶ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀντιβασιλείας τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ καὶ τοῦ νῦν ὑπάρχοντος πληθυσμοῦ οὐδεμία ὑπάρχει σύγκρισις.

ἘΜΠΟΡΙΟΝ. Τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Αἰγύπτου τὸ πάλαι ἤρξατο νὰ ἀναπτύσσεται ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ψαμμητύχου, (656 π.χ.)· διότι ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔδωκεν ἄδειαν εἰς τοὺς ξένους νὰ εἰσέρχωνται ἐλευθέρως εἰς τὴν Αἴγυπτον. Τὸ ἐμπόριον τοῦτο εὐδοκίμησαν ὅπως οὖν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Φοινίκων, ἐξέπεσεν ἔπειτα καὶ ἐμηδενίσθη ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῶν Περσῶν, 525 π. Χ. Καταλυθείσης ἔπειτα τῆς τῶν

(α) Podagrosi quod agant habent coeci quod faciant; ne chira grieci quidem apud eos otiosi vivunt. Ἐπιστ. πρὸς Σεβτιανόν.

Περσῶν ἀρχῆς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τὸ ἐμπόριον ἀνεκτήσατο πάλιν τὴν προτέραν ἑαυτοῦ δραστηριότητα, καὶ διὰ τῆς κτίσεως τῆς Ἀλεξανδρείας, (332 π. Χ.), αἱ ἐξωτερικαὶ χεῖρας τῆς Αἰγύπτου ἔλαβον μεγάλην ἐκτύλιξιν. Ἡ πόλις αὕτη, γενομένη λιμὴν ἐμπορικὸς καὶ ἐνταῦθ' στρατιωτικὸς, εὐρέθη ἄνευ ἀντιζήλου μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνας· τὴν ἐπισημότητα ταύτην διετήρησε καὶ ὑπὸ τὴν δυναστείαν τῶν Ἀράβων· διότι ὁ τοποτηρητὴς τοῦ Ὀμάρ Ἀμρού-Ἐβν-ἐλ-Ἀὰς παριστᾷ αὐτὴν ἔχουσαν τότε 4000 λουτρά, 12000 ὄσπριοπώλας, 4000 Ἰουδαίους ὑποτελεῖς φόρου, 4000 κομφοδούς, κλπ.

Χωρὶς νὰ ἀσχοληθῶμεν περὶ τὰς πολυαριθμοὺς περιπετείας, ὑφ' ὧν ἡ εὐημερία αὐτῆς οὐσιωδῶς ἐπαθεν ἐπὶ τῆς δεσποτείας τῶν Ἀράβων καὶ Μουσουλιμάνων, ἀναφέρομεν μόνον τὸ σοβαρὸν ἐκεῖνο συμβᾶν, ὅπερ ἀνελπίστως ἐπεβλήθη, ἐπετάχυνε τὴν πτώσιν αὐτῆς· Ἡ διὰ τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς καλῆς ἐλπίδος ἀνακαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πορτογάλου Βάσκα δε Γάμα ὁδὸς πρὸς τὰς Ἰνδίας ἐπέθηκε τέρμα εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐκτοτε ὁ λιμὴν οὗτος διετέλει χωλαίνων καὶ ἐν μαρμασῶ, μέχρις οὗ ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ ἤρξατο κατ' ὀλίγον νὰ ἐπαναρθῶνῃ τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ, ἣτις μόλις ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας τοῦ Μωχαμμέτ-Σαῖδ ἐφάνη λαμβάνουσα κάποιαν μονιμότητα. Σήμερον ἡ Ἀλεξάνδρεια ἐφάσεν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ἀναπτύξεως, ὥστε διαπράττεται συναλλαγὰς 200 ἑκατομμυρίων φράγκων, καὶ ἡ ἐνιαύσιος κίνησις τοῦ λιμένος δὲν εἶνε κατωτέρα τῶν 913,216 τόνων.

Τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα καθιστῶσιν τὴν Αἴγυπτον εἰς τὰ μάλιστα γεωργικὴν. Ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν παράγει βαμβάκιον, λινωτόπους, σπράμιον, ὀρύζιον, κυάμους (κουκκία), ξηρὰ ὄσπρια, κόμμι σόδαν, νίτρον, φοίνικας, δέρματα· ὡς ἀντάλλαγμα δ' αὐτῶν εἰσάγονται ἐκ τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς Ἀλεξανδρείας γαιάνθρακες, μηχαναὶ, σίδηρος κατεργασμένος καὶ ἀκατέργαστος, ὑφάσματα μεταξωτὰ, μάλλινα καὶ βαμβακηρὰ, ξυλεῖα οἰκοδομήσιμος, οἶνοι διάφοροι καὶ οἶνοπνεύματα. Μετάλλων στερεῖται ἡ Αἴγυπτος, καίτοι πλουσιωτάτη οὕσα εἰς γαίας τιτανούχους.

Ἐμεταξὺ τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων συγκαταλέγεται καὶ τὸ βαμβάκιον, τὸ ἰδίως ὀνομαζόμενον **Jumel**, οὗτινος ἡ ποιότης ὀμοιάζει τῷ τῆς Ἀμερικῆς. Βαμβακόσποροι ἀπὸ τίνος καιροῦ τυγχάνουσι ζωηροτάτης ἐξαγωγῆς, διότι ἐξ αὐτῶν ἐκπιέζεται τὸ βαμ-

βακέλιον, ὅπερ παρεδέχθησαν οἱ ἐν Εὐρώπῃ σαπυνοουργοὶ εἰς κατασκευὴν σάπωνος.

Ἡ πρόοδος τῆς Αἰγυπτιακῆς ἐξαγωγῆς θέλει ἐξάπαντος περιποιήσῃ εἰς τὴν χώραν ταύτην πολλὴν εὐπορίαν, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν. Ἐπίσημα ἔγγραφα (τὰ χρονικὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου) ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ ἐξαγωγή ἐτριπλασιάσθη ἐντὸς 15 ἐτῶν (1840—1855). Τοῦτο δ' εἶνε τεκμήριον τῶν μεγάλων βελτιώσεων, τῶν γενομένων εἰς τὴν γεωργίαν. Ἄν δ' ἡ εἰσαγωγή παρουσιάζει πορείαν ἥττον ἐνεργόν, ὀφείλομεν ν' ἀποδώσωμεν τοῦτο εἰς τὴν ἀπάθειαν τοῦ φελλάχου, ὅστις, πρεσβεύων τὸ πεπρωμένον καὶ ἀμέριμος διατελών ἕνεκα τῆς πρὸ αἰώνων πιεζούσης αὐτὸν κληρονομικῆς ἀθλιότητος, φέρεται μετὰ πλείστης ὀλιγωρίας πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ὕλικόν βίον.

Ἄλλ' αἱ πρόοδοι αὗται, ὅσον βραδεῖαι καὶ ἂν ὦσι, ὑπάρχουσι πάντοτε, καὶ ὀφείλονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, εἰς τὸν καθ' ἑκάστην αὐξάνοντα ἀριθμὸν τῶν Εὐρωπαίων, οἵτινες μεταναστεύουσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Οὗτοι, τῷ ὄντι, συνεισάγουσιν εἰς τὴν χώραν τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἡπείρου, ἐθίζουσι τοὺς ἰθαγενεῖς νὰ καταναλίσκωσι τὰ Εὐρωπαϊκὰ προϊόντα· ἡ δὲ κατανάλωσις αὕτη κέλῃται νὰ προοδεύσῃ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ ἡ εὐπορία γενικεύεται εἰς ἀπάσας τὰς τάξεις ὡς ἀπόδειξις δὲ τούτου ἔστω ἡ μέχρι τοῦ δε πενταπλασίασις τοῦ μισθοῦ.

Ὁ λιμὴν τῆς Ἀλεξανδρείας ἔχει σχέσεις ἀκμίας μετὰ τῆς Ἀγγλίας, Τουρκίας, Ἀυστρίας καὶ Γαλλίας. Ἡ Ἀγγλία κέκτηται ὑπὲρ τὰς ἄλλας χώρας ὑπεροχὴν ἀναμφισβήτητον. Νεώταται ἐπίσημοι ἐνδείξεις διεδήλωσαν ὅτι ἡ Μεγάλη Βρετανία μόνη ἐκτελεῖ τὸ ἥμισυ ἐμπόριον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὰ δύο πέμπτα τῆς κινήσεως τοῦ λιμένος τούτου. Οὕτως ἡ χώρα αὕτη ὑπελόγησε τῷ 1855 συναλλαγὴν 87 ἑκατομμυρίων φράγκων ἐπὶ 168 ἑκατομμυρίων, ἐν ᾧ ἡ Τουρκία ὑπελόγησε μόνον 20, ἡ Γαλλία 17, ἡ Αὐστρία 16.

Ἡ ὑπεροχὴ αὕτη τῆς Ἀγγλίας ὀφείλεται εἰς τὰ βαμβάκια. Ἡ χώρα αὕτη ἐλάμβανε τῷ 1855 ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας ὄχι ὀλιγώτερα τῶν 12 ἑκατομμυρίων 200000 φρ., καὶ ἔπεμπεν βαμβακῆρὰ ὑφάσματα 16 ἑκατομμυρίων 400000 φρ. Ἡ δὲ Γαλλία, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ἀπέστειλε βαμβακῆρὰ ὑφάσματα ἀξίας μόνον 406000 φρ., ἐνῶ ἐλάμβανεν ἐξ' αὐτῆς βαμβάκιον 4,871,000 φρ.

Αἱ συναλλαγαὶ αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλίας πραγματο-

ποιούμεναι σήμερον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰσὶν αἱ ἐξῆς. Ἡ Γαλλία λαμβάνει ἐκ τοῦ λιμένος τούτου κατ' ἔτος βαμβάκια, ὄρυζιον, ξηρὰ ὄσπρια, καφὲν, πτερὰ στρουθοκαμήλου, μαργαριταροβόρξιν (σεδέφι), λινάριον, σεναμικὴν, κιάμους, φοίνικας, λιθωντὸν, ὄστρακα χελώνης, δέρματα κτλ. Ἐκ δὲ τῆς Γαλλίας εἰσάγονται εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν διάφορα εἶδη σιδηρικῶν (quincaille), διάφορα προϊόντα μαχαιροποιίας, διάφορα γέλη (mercerie), γαιάνθρακες, μεταξωτὰ καὶ βαμβακῆρὰ ὑφάσματα, τάπητες, χάρτης σάκχαρον, παστὰ, οἶνοι καὶ οἶνοπνεύματα, ἐριοῦχα (τζόχαι), πρινοκόκκιον τῆς Ἀμερικῆς (cochenille).

Συνελόντες δ' ἀποφαινόμεθα ὅτι τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀλεξανδρείας ὀδεύει θετικῶς πρὸς τὴν εὐημερίαν, καὶ μέλλον λαμπρότατον ἐπιφυλάττεται εἰς αὐτὸ, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν προσεχῆ ἐξώρυξιν τοῦ Σουέζ.

Τὰς ἐπομένας διασηφῆσεις ἐραυίζόμεθα ἐξ ἐπισήμου ἀναφορᾶς δημοσιευθείσης ἐν Βελγίῳ (Recueil consulaire), ἐξ ἧς τρανώτερον καταφαίνεται ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἀλεξανδρείας κατὰ τὰ ἔτη 1854 καὶ 1855.

ΕΞΑΓΩΓΗ

BAMBAKION Ἡ ἐξαγωγή τοῦ βαμβακίου jumel ἦτον τῷ 1854 καντάρια 478,000, ἡ δ' ἀξία αὐτοῦ 19,000,000 φρ., καὶ τῷ 1855, καντάρια 520,836, ἀξίας 23,450,000 φρ., διανεμηθέντα ὡς ἑφεξῆς.

270,615	καντάρια	διὰ τὴν Ἀγγλίαν
140,416	"	" " Αὐστρίαν.
108,248	"	" " Γαλλίαν.

ΣΙΤΟΣ. Ἡ ὀλικὴ ἐξαγωγή τῷ 1854 ὑπῆρξε 1,828,000 ἑκατόλιτρα, τῷ δὲ 1855, ἕνεκα πολλῶν ζητήσεων ἐξ Εὐρώπης, καὶ μολονότι αἱ τιμαὶ εἶχον πολὺ ὑψωθῆ, ἐξήχθη σίτος 3,014,730 ἑκατόλιτρα, ἀξίας 50,225,000 φρ.

ΚΥΑΜΟΙ. Ὀλικὴ ἐξαγωγή τῷ 1854, 700,450 ἑκατόλιτρα, καὶ τῷ 1855, ἑκατόλιτρα 801,450, ἀξίας 9,135,000 φρ. Ἡ δ' Αὐστρία μόνη ἔλαβε 707 ἑκατόλιτρα.

ΚΡΙΘΗ. Τῷ 1854 ἐξήχθη διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Τουρκίαν 205,200 ἑκατόλιτρα, καὶ τῷ 1855, ἑκατόλιτρα 433,000, ἀξίας δὲ 4,850,000 φρ.

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ. Ἐξήχθη, τῷ 1854, ἑκατόλιτρα, 405,500 καὶ τῷ 1855, ἐξέπεσεν εἰς 217,000, ἕνεκα τῆς κακῆς εἰσοδείας τοῦ ἔτους τούτου· ἠγοράσθησαν δὲ διὰ τὴν Ἀγγλίαν 184,000 ἑκατόλιτρα καὶ 24,000 διὰ τὴν Αὐτρίαν.

ΦΟΙΝΙΚΕΣ. Ἐν Αἰγύπτῳ ἀριθμοῦσι 5 ἕως 6 ἑκατομμύρια φοινίκων (δένδρων), ἅτινα χορηγοῦσι εἰς τὴν ἐγχώριον κατανάλωσιν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σημαντικὸν ποσὸν καρπῶν· τῷ 1855 ἐξήχθησαν 42,000 καντάρια.

ΟΡΥΖΙΟΝ. Ἡ συγκομιδὴ τοῦ ὄρυζιου ἠλαττώθη ἐπὶ τοῦ παρόντος· οἱ χωρικοὶ παραδίδονται ἀσμενέστερον εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ βαμβακίου καὶ τῶν σιτηρῶν, ἅτινα παρουσιάζουσιν εἰς αὐτοὺς μεγαλειτέρας προσδοκίας ὠφελειῶν. Ἡ ὀλικὴ ἐξαγωγή τοῦ

ὄρυζιου Ροζέττης καὶ Δαμιᾶττης ἔφθασεν εἰς 68,220 ἑκατόλιτρα, κατηγαλώθη δ' ὅλον τὸ ποσὸν τοῦτο ἐν τῇ Τουρκίᾳ.

ΛΙΝΟΣΠΟΡΟΣ. Ἡ καλλιέργεια τοῦ λίνου ἢ λιναρίου, ἧτις φαίνεται ἀναλαμβάνουσα ἔκτασιν, ἔδωκε χώραν εἰς ἐξαγωγήν 82,200 ἑκατόλιτρων λινοπόρων κατὰ τὸ 1854, καὶ 93,384 κατὰ τὸ 1855. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Βελγικὴ ἔλαβον σχεδὸν τὸ ὅλον.

ΣΗΣΑΜΙΟΝ. Τὸ Σησάμιον ὑπόσχεται ὡσαύτως νὰ γείνη οὐσιώδης κλάδος τοῦ ἐμπορίου τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἐξαγωγή τῷ 1854 ὑπῆρξε 40,500 ἑκατόλιτρα, καὶ 63,000 τῷ 1855.

ΚΟΜΜΙ. Ἐξήχθη τῷ 1854 κόμμι παντὸς εἶδους 80,600 καντάρια, καὶ 111,120 καντ. τῷ 1855. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ποσὸν παρυσιάζει ἀξίαν 3,500,000 φρ. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Γαλλία εἰσὶν αἱ κυριώτεραι χώραι, ὅπου τὸ εἶδος τοῦτο καταναλίσκεται. Ἡ Γαλλία ζητεῖ κατ' ἐξοχὴν τὸ ἀραβικὸν κόμμι, καὶ ἡ Ἀγγλία τὸ λεγόμενον saworkim.

ΜΑΛΛΙΑ. Τὰ μαλλία τῆς χώρας ταύτης, ἐσχάτης ποιότητος ὄντα χρησιμεύουσιν εἰς ἐξώφρασιν χονδρῶν ὑφασμάτων· ἐξήχθησαν τῷ 1855, 23,500 καντάρια ἐκτιμηθέντα 1,050,000 φρ.

ΣΑΚΧΑΡΟΝ ὨΜΟΝ καὶ **ΚΑΘΑΡΙΣΜΕΝΟΝ.** Ἐξήχθη τῷ 1854, 29,943 καντάρια, καὶ τῷ 1855, καντ. 24,056. Τὸ πλείστον τοῦ ὀμοῦ σακχάρου ἀπεστάλη εἰς Γαλλίαν.

Ἄρθρα τῆς Σενναάρ.

ΕΛΕΦΑΝΤΟΔΟΝΤΕΣ. Αἱ πράξεις ἐπὶ τῶν ἐλεφαντοδόντων καὶ τῶν ἄλλων μεσημερινῶν προϊόντων γίνονται ἐν Καίρῳ, ὅπου ἀφικνοῦνται τὰ κερβάνια τῆς Σουδάν καὶ τῆς Δαρφούρ.

ΛΙΒΑΝΩΤΟΣ. Οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Ἀραβίας διὰ τῆς Δζέδδας (Djeddah) καὶ τοῦ Σουέζ. Ἐξήλθε τῷ 1855, διὰ τὴν Τουρκίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν 7,167 καντάρια.

ΚΗΡΟΣ ΛΕΥΚΟΣ καὶ **ΚΙΤΡΙΝΟΣ.** Τὸ ἄρθρον τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς Ἑδζάζ (Hédjaz) τῆς Ἀβυσσηνίας καὶ τῆς Σουδάν· ἐξέρχεται κυρίως διὰ τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Αὐστρίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Τουρκίαν. Ἡ ἐξαχθεῖσα ποσότης τῷ 1855 ἦτον 75,987 ὀκάδες.

ΠΤΕΡΑ ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΑΟΥ. Ταῦτα παρέχει ἡ Ἀραβία, ἡ Νουβία, ἡ Ἀβυσσηνία, ἡ Σουδάν καὶ ἡ Δαρφούρ. Πρὶν ἢ ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν Εὐρώπην κατατάσσονται κατ' εἶδος καὶ ποιότητα. Ἡ ἐξαχθεῖσα ποσότης τῷ 1855 ἦτον 9,000 βότολα. (α)

Ἄρθρα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

ΟΣΤΡΑΚΑ ΧΕΛΩΝΗΣ. Τὰ ὄστρακα ταῦτα μετεκομίσθησαν μέχρι σήμερον ἐκ τοῦ Σουέζ εἰς τὸ Κάϊρον διὰ κερβανίων. Ἡ ἐξαγωγή αὐτῶν, τῷ 1855, περιωρίσθη εἰς 3,186 βότολα.

Εἰσαγωγή.

Τὰ βαμβακῆρὰ τῆς Ἀγγλίας, χρησιμεύοντα ἰδίως εἰς ἐνδυμασίαν τῶν ἰθαγενῶν καὶ χρώματος ὄντα κυανοῦ, παρουσιάζουσι ζωηροτάτην εἰσαγωγήν.

Τὰ δέματα τῶν λευκῶν καὶ τῶν ὑπολευκῶν, τὰ ἐξ Ἀγγλίας προερχόμενα, περιέχουσι 100 κομμάτια, ὧν ἕκαστον ἔχει μήκος 3ῶ ἕως 40 μέτρα. Τὸ μέγιστον μέρος τῶν λεπτῶν μαλλίνων, βαμβα-

α) Ἐν βότολον = 12 uekiah. ἢ uekia (οὐγκία) = 12 derhem.

κηρῶν καὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων εἰσάγονται ἐκ τῆς Γαλλίας.

Ἡ εἰσαγωγή τῶν βαμβακῆρῶν ὑφασμάτων παντὸς εἶδους καὶ παντὸς τόπου ἐξετιμήθη τῷ 1854 εἰς 14,150,000 φρ., καὶ τῷ 1855 εἰς 17,500,000 φρ. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Αὐστρία, ἐχορήγησαν τὸ μέγιστον μέρος τῶν ὑφασμάτων τούτων.

ΕΡΙΟΥΧΑ (τσόχαι). Διὰ τὴν ἐγχώριον κατανάλωσιν παρέχουσι συνήθως ἐριοῦχα ἡ Γαλλία καὶ ἡ Βελγικὴ. Ἐκαστον δέμα ἐριοῦχων περιέχει 12 κομμάτια διαφόρων χρωμάτων προσηρμοσμένων εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ συνήθει χρῆσιν τῶν χρωμάτων. Τὰ Γαλλικὰ ἐριοῦχα εἶνε τὰ μᾶλλον περιζήτητα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀκριβώτερα.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ. Τὰ ὠραιότερα εἶδη τῶν Μεταξωτῶν διὰ γυναικεῖα ἐνδύματα παρέχει ἡ Γαλλία. Τὰ τῆς Τσokάνης καὶ τῆς Γερμανίας εἰσι κατωτέρας ποιότητος, διὰ τοῦτο εἰσι καὶ εὐθηνότερα.

ΦΕΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΑ. Ταῦτα εἰσάγονται ἐκ Τύνιδος, Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Γερμανίας. Τὰ τῆς Τύνιδος εἰσι μᾶλλον περιζήτητα ἕνεκα τῆς λεπτότητός των καὶ τοῦ ἀνεξίτητου των χρώματος. Τὰ τῶν αἰγυπτιακῶν ἐργοστασίων φέσια χρησιμεύουσι διὰ τὸν στρατὸν καὶ διὰ τὸν ὄχλον. Εἰσῆχθησαν φέσια πάσης ποιότητος 20,720 δωδεκάδες.

ΣΙΔΗΡΙΚΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΕΝΑ. Ταῦτα προέρχονται συνήθως ἐκ τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας ἢ τῆς Γερμανίας. Αἱ σιδηραὶ κλίβαι συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, αἱ δὲ τῆς Γενούης προτιμῶνται πάντοτε. Εἰσῆχθησαν σιδηρικὰ παντὸς εἶδους καὶ ἐκ παντὸς τόπου 3,994 δέματα.

ΥΓΑΕΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟΣ. Ὁ κλάδος οὗτος τοῦ ἐμπορίου καλλιεργείται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, καθίσταται δὲ ἡμέτεροι σπουδαιότερος καθ' ὅσον αἱ οἰκοδομαὶ πολλαπλασιάζονται.

ΥΓΕΛΟΣ καὶ **ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ.** Τὰ εἶδη ταῦτα ζητοῦνται κανονικῶς, καὶ ἡ κατανάλωσις αὐτῶν κρέμαται ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν οἰκοδομῶν. Ἡ Γαλλία συναντᾷται ἐν τῇ ἀγορᾷ ταύτῃ μετὰ τῆς Βοεμίας, μεθ' ἧς συναμιλλᾶται περὶ τῶν κρυστάλλων τῆς πρώτης ποιότητος. Τὰ ὑαλικά προέρχονται ἐν γένει ἐξ Ἀγγλίας, Γερμανίας, Γαλλίας καὶ Τσokάνης.

Κίνησις τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ὁ κατάπλους καὶ ἀπόπλους τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας κατὰ τὰ ἔτη 1855 καὶ 1856 διαμερρίζεται οὕτω:

	Κατάπλους.		Ἀπόπλους.	
	1855	1856	1855	1856
Ἀγγλικά	673	592	634	610
Τουρκικά	501	676	469	640
Ἑλληνο-Τουρκικά	203	212	194	195
Αὐστριακά	198	246	203	231
Γαλλικά	172	164	159	166
Ἑλληνικά	165	89	124	65
Διάφορα	411	370	368	371
	2,323	2,349	2,151	2,278

Τὰ ἐξαχθέντα ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, τῷ 1855 ἐτιμῶντο φρ.

Ταῦτα ἀνέβησαν τῷ 1855 εἰς 76,000,000.

Τὰ εἰσαχθέντα, τῷ 1854 ἐτιμήθησαν 115,000,000.

Τὰ εἰσαχθέντα, τῷ 1854 ἐτιμήθησαν 47,000,000.

Τὰ εἰσαχθέντα, τῷ 1855 ἐτιμήθησαν 53,000,000.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Περὶ ἐμπορικῶν σχολείων καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς διδασκαλίας.

Δοξάζεται κοινῶς ὅτι ἡ ἐμπορία διδάσκεται εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα καὶ διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἀσκήσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ διδακτήριον.

Τὴν δόξαν ταύτην ἐξελέγχοντες, λέγομεν ὅτι κακῶς σκέπτονται οἱ ταύτην ἀποδεχόμενοι καὶ ἀποφαινόμενοι, ὅτι ἀδύνατον νὰ μάθη τις παρὰ διδασκάλων ἢ ἐν σχολείῳ σύστημα γνώσεων θεωρητικῶν ἅμα καὶ πρακτικῶν. Ἐν τῇ δόξῃ ὅμως ταύτῃ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρύψωμεν καὶ τι ἀληθές, ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν ἐμπράκτων ὑποθέσεων τελειοποιεῖ, καὶ μόνη δύνανται νὰ τελειοποιήσῃ τὴν διδασκαλίαν ταύτην. Καὶ ὄντως, οἱ πρὸς τὴν ἐμπορίαν προπαρασκευαζόμενοι διὰ τακτικῶν σπουδῶν μετ' οὐ πολὺ μετὰ μικρὰν ἀσκήσιν πρωτεύουσι σχετικῶς εἰς τὰς ἐμπειστευμένας αὐτοῖς θέσεις καὶ γίνονται ἱκανοὶ, προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ τῆς πείρας νὰ διευθύνωσιν ἐπιχειρήσιν ἐνῶ οἱ πρακτικοὶ ἐν τοῖς γραφείοις καὶ ἐμπορικῶς καταστήμασιν ἀρχῆθεν ἐγγυμαζόμενοι μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἀποκτῶσι γνώσεις γενικὰς καὶ ἀναγκαίας ἀποκτωμένας ὅτε εἶναι εἰς τὰς λεπτομερείας ἐιδικῆς τινος ἐργασίας· καὶ τυχαίως πως οἱ ἐπιμελέστεροι ἀποκτῶσι γνώσεις ἀνωτέρας τῆς ἐιδικότητος, ἐν ἧ γίνονται ἐπωφελεῖς αὐτοῖς.

Ὅθεν καὶ πολλοὶ διευθύνται ἐμπορικῶν καταστημάτων εἰς τοῦτο παραγενόμενοι ὑπὸ ἀόκνου ζήλου, εὐθυβουλίας καὶ σχετικῆς ἱκανότητος, ἀμοιροῦσιν οὐ μόνον γνώσεων γενικῶν, ἄσπερ δεόν νὰ ἔχη πᾶς ἔμπορος, ἀλλ' ἔτι καὶ διαφόρων ἐιδικῶν γνώσεων ἀπαραιτήτων πρὸς ἐπιχειρήσιν τινα, ἧγουν τὴν γνώσιν τῶν συνηθεστέρων ὑπολογισμῶν, τύπους βιβλίων, δι' ὧν μανθάνει τὴν κατάστασιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν του· τὰς στοιχειωδέστερας γνώσεις τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ δικαίου· τὰ ἀναγκαιότερα τῆς χημείας, τῆς μηχανικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας. Διὸ εἰς ταῦτα ἀποδοτέον τὸ σχετικὸν μειονέκτημα, εἰς δ τυγχάνουσιν αἱ ἐμπορικαὶ τάξεις εἰς διαφόρους χώρας, καὶ ἡ μικρὰ ὑπόληψις, ἧς ἀπολαύουσι σχετικῶς πρὸς ἄλλας καὶ μάλιστα ἐν ὄψει αὐτῶν. Πολλάκις λέγουσι πατήρ ἢ μήτηρ, καὶ ἔμποροι ὄντες μάλιστα. „Ὁ υἱός μου Ξ. ἔχει τὰ μέσα, θὰ τὸν κάμωμεν δικηγόρον ὁ ἀδελφός του Υ. θὰ σπουδάσῃ τὴν ἰατρικὴν κλπ., τὸν δὲ ἄθλιον Ζ., ἐπειδὴ δὲν ἐννοεῖ τὰ λατινικά, νὰ τὸν καταστήσωμεν ἔμπορον. Μετὰ τινα δὲ χρόνον ἐκ-

πλήττονται πολλάκις, ὅτι νοημονέστερος τῶν τριῶν ἀπεδείχθη ὁ ἄθλιος Ζ, ὁ ὁποῖος εὔρε τὸν προσήκοντα πόρον, καὶ ἤθελεν ἐπιτύχει κάλλιον, ἐὰν ἡ διδασκαλία του ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν τοῦ πνευμάτος του, καὶ πρὸς δ ἐσκόπει. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι, ἀγράμματοι ὄντες, ἐνεργοῦσιν εὐτυχῶς τὰς ὑποθέσεις των, καὶ ὅτι ἡ διδασκαλία εἶνε περιττή, καὶ ὅτι αὐτοὶ εἶναι αὐτόχρημα ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῆς ἀλόγου προτάσεως, ἧν περ ὑποστηρίζουσιν. Ἄνωφελές νὰ ἐρίξῃ τις πρὸς τοιοῦτους ἀνθρώπους· διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι, καίτοι ἀμαθεῖς ὄντες, ἐπέτυχον, καὶ ὅχι διότι εἶναι ἀμαθεῖς, καὶ νὰ πεισθῶσιν ὅτι τὸ ἀπορρίπτειν τὴν διδασκαλίαν προφανῶς τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, εἶναι τὸ αὐτὸ, ὡς ἐὰν ἀπέβαλέ τις ὄπλον ἐπιτήδειον, πορευόμενος πρὸς θήραν.

Ἐτεροὶ δὲ λέγουσι καταφρονητικῶς πως· πῶς θέλετε νὰ διδάσκηται ἡ ἐμπορία; διὰ νὰ ἀρχίσῃ τις ἀρκεῖ νὰ ἀγοράζῃ εὐθηνά, νὰ πωλῇ με ὑπερτίμησιν· καὶ οὐδεμία χρεία νὰ βασανίζηται τις ἐν σχολείῳ ἵνα μάθῃ τοῦτο. Βεβαίως τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο πρόκειται μόνον νὰ μάθωμεν. Ἄλλ' ὅσον εὐκόλως ἐκφράζεται τὸ πρᾶγμα, τοσοῦτον δυσκόλως πράττεται. Ἴνα πωλῇ τις καὶ ἀγοράζῃ με ἀνάλογα ὠφέλη, δεόν νὰ λογίζηται πολλάς περιστάσεις, νὰ ἐκτελῇ πλείστας ὅσας ἐργασίας ἐχούσας ἀνάγκην οὐ μόνον γνώσεων ἐξαιρέτων, ἀλλὰ καὶ γνώσεων ἐιδικῶν καὶ γενικῶν, περὶ ὧν λόγον ποιούμεν, συντεινουσῶν εἰς τὴν πρόοδον τῶν ὑποθέσεων καὶ ἄσπερ πρέπει τις νὰ σπουδάσῃ, ἵνα μάθῃ.

Καταλέξωμεν ἐν βραχυλογίᾳ τὰς κυριωτέρας τῶν γνώσεων τούτων.

Ἐν πρώτοις ἐπιτυγχάνεται ἡ γνώσις τῆς ἰδίας αὐτοῦ γλώσσης κατὰ τοσοῦτον, ὅσον νὰ δύνηται νὰ γράφῃ ἐπιστολάς εἰς ὕψος καθαρὸν καὶ σαφές, καὶ νὰ ἐκθέτῃ σαφῶς ὑπόθεσιν, ἢ ὁποῖα τῷ προτείνεται, ἢ τὴν ὁποῖαν τῷ ἀρνοῦνται, ἢ τῆς ὁποίας συζητοῦσι τὰ στοιχεῖα. Ὅσον προχωροῦμεν, τόσο αἱ διακοινώσεις τετελειοποιῶνται, τόσο αἱ μετὰ τῶν ξένων χωρῶν σχέσεις αὐξάνουσι, καὶ μᾶλλον ἀναγκαία καθίσταται ἡ μάθησις μιᾶς ἢ πολλῶν γλωσσῶν, ἵνα δυνάμεθα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ ἀναγινώσκωμεν ἐπιστολὴν τινα.

Ἄπλως πως καταλέγομεν καὶ τὴν ὠφέλειαν τῆς

εὐαναγνώστου ταχυγραφίας, πλεονέκτημα ἀπαραίτητον, προκειμένου περὶ γραφικῆς ἐργασίας.

Ἴνα ἐμπορευῆται τις καὶ νὰ προβλέπῃ ἐπιχειρήσεις καὶ διαπραγματεύηται, ἀνάγκη ἀπαύστως νὰ λογαριάζῃ ἐγγράφως ἢ κατὰ νοῦν καὶ ταχέως καὶ ἀσφαλῶς. Πρὸς τοῦτο ἔχει χρεῖαν προγενεστέρας σπουδῆς καὶ προγυμνάσεως ἐπὶ τῶν συνηθεστέρων πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς· πρὸς δὲ καὶ νὰ γνωρίζῃ λεπτομερῶς τὰ νομισματικά καὶ μετρικὰ συστήματα τῶν χωρῶν, μεθ' ὧν ἐμπορεύεται, καὶ τὰ τῶν συναλλαγῶν.

Μὴ θέλων νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ εὐτελές ἐπάγγελμα τοῦ ὑπολόγου ἀπαιτοῦν ἱκανότητα ἰδίαν, ιδιότητάς ἐιδικὰς, πᾶς ἔμπορος, ἐργολάβος, διευθυντῆς ἐπιχειρήσεως, διευθυντῆς ἐμπορικοῦ καταστήματος, ὑπάλληλος, μὴ θέλων νὰ διατελῇ εἰς δευτερευούσας θέσεις, πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ ἐγγράφῃ πράξιν ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τύπον ἐπιστημονικόν, νόμιμον καὶ εὐθετον, ἵνα ἐπανευρίσκῃ ταύτην· πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ ἐννοῆ τὰς ἐγγραφὰς τῶν ὑπαλλήλων του· νὰ διαγινώσκῃ τὰς σχέσεις τῶν βιβλίων του, νὰ ἀκολουθῇ τὰς φάσεις καὶ τὰς ἀναπτύξεις τῶν ὑποθέσεων· νὰ καταγράψῃ λογαριασμὸν· νὰ διαγινώσκῃ λογαριασμὸν παρουσιαζόμενον· νὰ ἐκτελῇ καταγραφὴν καὶ διάταξιν· νὰ διεξιέλσῃ τὰ ἀμοιβαῖα συμφέροντα τῶν δανειστῶν, τῶν πιστωτῶν καὶ τῶν συνεταίρων· νὰ διαγινώσκῃ, κατὰ τὰ βιβλία, τὰς ἐπικερδαῖς πράξεις ἀπὸ τὰς μὴ οὐσας τοιαύτας, νὰ ἀνακαλύπτῃ τὰ κακὰ τῆς διευθύνσεως καὶ τὰς ζημίας. Τούτου δὲ μὴ γενομένου, τὰ βιβλία εἶναι δι' αὐτὸν ἐπιστολὴ κεκλεισμένη ἢ ἐργασία τῶν ὑπαλλήλων του εἶναι μηδὲν· εἶνε εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν λογιστικῶν βιβλίων ὑπαλλήλου του, εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐννοήσῃ τὴν θέσιν του, νὰ βελτιώσῃ τὰς ὑποθέσεις του ἢ νὰ παρατηρήσῃ τὸν κίνδυνον καὶ νὰ προῖδῃ τὴν καταστροφὴν.

Πωλεῖ, ἀγοράζει, ποιεῖ παντοειδεῖς συναλλαγὰς· ἐκτελεῖ δοσοληψίας χρηματικὰς· ἔχει σχέσεις μετὰ ἐταίρων ἢ μετὰ ἐταιριῶν· ἔχει συμφέροντα εἰς χρεωκοπίαν· ἐνδέχεται νὰ καταδιωχθῇ ἢ νὰ καταδιώξῃ αὐτὸς· δεκάκις καταναλίσκει πλείονα χρόνον· δεκάκις δαπανᾷ περισσότερον· δεκάκις περισσότερον τυγχάνει νὰ ἀπατηθῇ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι ἢ νὰ γείνη τὸ θῦμα τῶν νομικῶν, εἰ μὴ κέκτηται γνώσεις κατὰ τι περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν τῶν διαταπτόντων τὰ τοῦ ἐμπορίου καθόλου καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἰδίου. Καὶ ἀπλῶς ἐνταῦθα ἀναφέρομεν τὴν ὠφελειαν τὴν ἐκ τῆς καθόλου γνώσεως

τῶν πολιτικῶν νόμων, ἀκροθιγῶς πως διερχόμενοι τὰς ἐν τῷ βίῳ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ συνήθεις ὑποθέσεις.

Ταῦτα φαίνεται ἡμῖν ὕλη ἀποχρῶσα, ἀπαιτούσα σπουδὴν δὴ τριῶν ἐτῶν· εἰ καὶ μὴ κατελέξαμεν ἀπάσας τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις διὰ νέον προτιθέμενον νὰ διατρέξῃ ἐπιτυχῶς τὸ ἐμπορικὸν ἢ βιομηχανικὸν στάδιον.

Νὰ μάθῃ ὁ τοιοῦτος τὴν στοιχειώδη φυσικὴν καὶ μηχανικὴν (μετ' ἔχνογραφίας ἐν μέρει), καὶ μάλιστα τὴν στοιχειώδη χημείαν, ἀνευ τῶν ὁποίων εἶνε ἀδύνατον αὐτῷ νὰ ἐννοήσῃ τὰς μεθόδους καὶ προόδους τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας· ἔτι δὲ περιληπτικῶς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαφόρων πρώτων ὑλῶν τῆς βιομηχανίας, αἵπερ εἰσὶν ὁ σκοπὸς τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, καὶ περὶ ὧν ἐκάστοτε γίνεται ζήτημα· πρέπει δὲ νὰ γνωρίζῃ ἀποχρῶντως καὶ τὴν ἐμπορικὴν γεωγραφίαν, ἧγουν τὴν θέσιν, τὴν παραγωγὴν, τὸ ἐμπόριον τῶν διαφόρων ἀγορῶν καὶ τῶν χωρῶν, κλπ.

Κατὰ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον πρέπει νὰ διαγινώσκῃ πῶς ἡ κοινωνία διὰ τῆς ἐργασίας, δημιουργοῦσα τὸν πλοῦτον, πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ τί παριστᾷ τὸ ἐμπόριον εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦτον· πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὴν οἰκονομίαν, τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν βιομηχανικὴν, καὶ νὰ ἦναι ἐνήμερος πάντων τῶν ζητημάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμά του καὶ πραγματευομένων περὶ ἀξίας, τιμῆς, συναλλαγῆς, νομίσματος, φιλονικίας, ἐμπορικῆς ἐλευθερίας, διατιμῆσεων, τελωνείων, ἀπαγορεύσεων ἐμπορίων, πιστώσεως, τραπέζων, τόκων, φόρων δημοσίων, κτλ., τὰ ὁποῖα καταγράφωμεν ἀτάκτως καὶ μόνον, ἵνα καταδείξωμεν ὅτι ἡ σπουδὴ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας εἶναι οἰονεῖ ἢ κορωνίς διδασκαλίας ὀριστικῆς.

Ἐκάστη τῶν σπουδῶν, ἄσπερ κατελέξαμεν, δύνανται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ προαχθῇ ἐπὶ πλείστον κατὰ τὸ στάδιον, ἐν ᾧ προορίζεται τις, καὶ τὴν φύσιν τῶν ὑποθέσεων, περὶ ὧν μέλλει νὰ ἐνασχοληθῇ· ἀλλὰ λογίζομενός τις ταύτας, ἀδύνατον εἶνε ἵνα μὴ εὕρῃ ἀπάσας ὠφελίμους, ἀναγκαίας καὶ ἀπαραιτήτους, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖς μέλλουσι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν συνήθη ἐμπορίαν. Πολὺ δὲ μᾶλλον ἢ θέλομεν εἶσθαι εὐλογοφανεῖς, εἰ ἐποιοῦμεν λόγον περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ τῆς θέσεως των, καὶ τῆς ἱκανότητός των, λογίζονται ἐν τοῖς ἐπισήμησι, καὶ μέλουσι νὰ διευθύνωσι μεγάλας ἐπιχειρήσεις, νὰ προϊστάνται ἰσχυρῶν ἐταιριῶν, νὰ συμ-

μετέχουσιν εις τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ εις τὰς δημοσίους ὑποθέσεις.

Αὗται δὲ αἱ γνώσεις οὐδαμῶς ἐκμαθάνονται ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς καταστήμασι καὶ τοῖς γραφείοις· ἀλλ' ἀποκτώνται ἐν εἰδικῶ σχολείῳ, διωργανωμένῳ οὕτως, ὅπως ἐνισχύῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν διὰ παραδειγμάτων πρακτικῶν, δι' ἀσκήσεων εὐνοήτων

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΝ τῆς γῆς καλοῦμεν περιοχὴν τινὰ ἀερομόρφων βρευστῶν, ἐλαστικῶν καὶ διαφανῶν, περικαλύπτουσαν τὴν γῆν σφαῖραν πανταχόθεν, ἐκτεινομένην λεύγας τινὰς ὑπεράνω αὐτῆς, συμπεριοδεύουσαν μετ' αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον καὶ συνοδεύουσαν αὐτὴν περιστρεφομένην περὶ τὸν ἄξονά της ἐπὶ ἐπιπέδου κεκλιμένου. Τὸ ὀλίγον πάχος τοῦ ἀερώδους τούτου στρώματος, παραβαλλόμενον πρὸς τὸν ὄγκον τῆς γῆς, ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ παρομοιάσωμεν μετὰ τὴν ὑδατώδη ἐκείνην ἐπιδερμίδα, ἣν λαμβάνει στερεὰ τις σφαῖρα βυθισθεῖσα εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἀκολουθοῦσα αὐτὴν εἰς πᾶσας τῆς τὰς κινήσεις. Αἱ συνιστῶσαι τὸ στρώμα τοῦτο οὐσίαι δὲν ἔχουσιν τὴν ἀναγκαίαν συνοχήν, ἵνα λάβωσι μορφήν στερεάν ἢ βρευστὴν, καὶ διὰ τῆς μετὰ τοῦ θερμογόνου ἐνώσεως τῶν ἀνθίστανται εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς βαρύτητος καὶ τῶν ἄλλων μηχανικῶν δυνάμεων, αἵτινες πασχίζουσι νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰς πλειότεραν σύμπηξιν. Αὗται σινέχονται μόνον, διότι ἔλκονται ὑπὸ τοῦ γῆνιου ὄγκου, καὶ ἀνευ τούτου ἤθελον ἐξ ἄπαντος διασκεδασθῆ εἰς τὸ ἄπειρον τοῦ διαστήματος. Τοῦτο εἶναι τὸ αἷτιον τοῦ ὅτι αὐταὶ εἰσὶ πυκνότεραι ἐγγὺς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἔνθα ἡ ἔλξις ἐνεργεῖ μετὰ πλειοτέρας δραστηριότητος, ἢ δὲ πυκνότητος αὐτῆ, βαθμηδὸν ἐλαττωμένη, καθ' ὅσον αὐταὶ ἀναβαίνουν ὑψηλότερον, καταντῶσι τέλος εἰς τὸ μηδὲν, ὅπερ ἐστὶ, εἰς τὸ ἀπολύτως κενόν.

Τὸ μέσον ὕψωμα τῆς ἀτμοσφαίρας ὑπελογίσθη περὶ τὰς εἴκοσι γεωγραφικὰς λεύγας. Τὸ σχῆμα αὐτῆς εἶναι σφαιροειδὲς ὡς τὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἡ διάμετρος, ἣτις διαβαίνει διὰ τοῦ ἰσημερινοῦ της εἶνε πολὺ μεγαλύτερα τοῦ ἄξονός της, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῆς γῆς· διότι ἡ θερμανσις, ἢ κατὰ τὸ μέσον μέρος τῆς σφαίρας γινομένη ἀραιώνει τὸν ἀέρα κατὰ τὴν θέσιν ταύτην, καὶ σχηματίζει μεταξὺ τῶν τροπικῶν ρεῦμα ἰσχυρόν, εἰς ὃ οἱ πόλοι παρέχουσι τροφὴν τσοαύτην, ὅσπιν παρ' αὐτοῦ ἐφελκύνουσιν.

Ἡ ἀτμοσφαῖρά ἡ ἐμπεριέχει ὕδωρ ἐν καταστάσει

καὶ πεποιημένων ἐμπορικῶν πράξεων, πειραμάτων χημικῶν καὶ ἄλλων, καὶ τῆ βοήθεια σπουδαστηρίων καὶ μουσείων καλῶς κατηρητισμένων ἐκ διαφόρων ὀργάνων, τεινόντων εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἀποδείξεων τῶν κατηρητῶν.

(Ἐφημ. τῶν Φιλομαθῶν).

ἀτμοῦ, ὅπερ οὐδόλως ταράττει τὸ διαφανές αὐτῆς, ἢ ὕδωρ αἰωρούμενον, ὑπὸ τὸ σχῆμα νερῶν ἢ ὀμίχλης. τὰ ὑδατώδη ταῦτα σφαιρίδια ἀντανακλῶντα τόφως, ἀφοῦ διελάσθη δι' αὐτῶν, ἀποσυνθέτουσιν αὐτὸ, καὶ οὕτως ἀποχωρίζουσι τὰ χρώματα τῆς ἰριδος. Τὸ ὑδατῶδες τῆς ἀτμοσφαίρας εἶνε ἀναμφισβήτητον· διότι, ὅπως τις πεισθῆ περὶ τούτου, ἀρκεῖ νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ ὑπαιθρον ψυχρόν τι σῶμα, καὶ θέλει παρατηρήσει ὅτι αὐτὸ καλυπτεται ὑπὸ ὑδατώδους στρώματος, ὡς εἶνε δυνατόν νὰ παρατηρηθῆ τοῦτο, ἐάν τις, ἐν ὄρα θέρους, χύσῃ εἰς ποτήριον ὕδωρ μετὰ χιόνος μεμιγμένον· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ποτηρίου θέλει καλυφθῆ ὑπὸ ὀρόσου, ἣτις κατ' ἀρχὰς μὲν θέλει ἐπηρεάσει τὴν διαφάνειαν αὐτοῦ. ἔπειτα ὅμως θέλει καταρρέουσι εἰς σταγόνας κατὰ μῆκος τοῦ ποτηρίου. Εἶνε βέβαιον ὅτι τὸ ὕδωρ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς ἐξατμίσεως τῶν ὄγκων τοῦ βρευστοῦ τούτου, οἵτινες ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆν ἐπιφανείας. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐξηγεῖ τὴν μόρφωσιν τῆς ὀμίχλης, τῆς πάχνης καὶ τῆς ὀρόσου.

Ἡ ζωὴ παντὸς ὄντος ἀνήκοντος εἰς τὴν γῆν παύει πέραν τῆς ἀτμοσφαίρας. Οἱ ἡμέτεροι πνεύμονες εἰσὶν οὕτω πως κατεσκευασμένοι, ὥστε βαθμὸς τις ἀτμοσφαιρικῆς πίσεως εἶνε ἀναγκαῖος εἰς τὴν ὑπαρξίν των. Διάφοροι ἀναβάσεις δι' αἰροστάτου ἀπέδειξαν ὅτι τὰ ἔμψυχα πάσχουσι καθ' ὅσον ἀπομακρύνονται ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ὁ Κονδαμίνος (Condamine) ἀπέβαλε τὴν ἀκοήν καὶ τὴν ἀφῆν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κιμβοράσου τῶν Κορδιλλιέρων, ὃ δὲ Οὐμβόλδος (Humbold) καὶ οἱ συνοδοιπόροι του εἰς ὕψος 3,217 ὀργυιῶν πολὺ ὑπέφερον, ἀναβαίνοντες εἰς τὸ ὄρος τοῦτο κατὰ τὴν 23 Ἰουνίου 1862. Ὁ Σωσῦρος (Saussure) ἐπαισθητῶς ἔπαθεν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Λευκοῦ Ὄρους (Mont-Blanc). Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν του, ἐάν ὑψωθῆ ἐπέκεινα τῶν 3,500 ὀργυιῶν.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα, εἶνε μίγμα πασῶν τῶν ἀναθυμιάσεων τῶν ἀναπεμπομένων ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὑπαρχόντων σωμάτων καὶ οὐσιῶν. Αἱ ἀπὸ τῶν ζώων, φυτῶν, ὀρυκτῶν ἀναδιδόμεναι ἀναθυμιάσεις γίνονται συστατικὰ μέρη αὐτῆς, καθὼς καὶ τὸ παραγόμενον πασῶν τῶν ζυμώσεων, τῶν κενῶν καὶ τῶν παντοειδῶν ἀερίων.

Αἱ οὐσίαι λοιπὸν, αἱ συνιστῶσαι τὴν ἀτμοσφαῖραν εἰσὶ ποικίλαι, καὶ διαφέρουσιν αἱ μὲν τῶν δὲ κατὰ πολλὰ καὶ διάφορα. Ἐν τούτοις τὰ κυρίως συνιστῶντα αὐτὴν μέρη εἰσὶ μόνον τέσσαρα· τὸ ἄζωτον ἀέριον, τὸ ὀξυγόνον ἀέριον, τὸ ὑδρογόνον ἀέριον καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ἀέριον, ὧν τὰ δύο πρῶτα εἰσὶ τόσον ὀλίγον μεταβλητὰ, ὥστε δύναται τις νὰ τὰ θεωρήσῃ ὡς ἐνυπάρχοντα εἰς αὐτὴν κατὰ τινὰ μόνιμον καὶ σταθερὰν ἀναλογίαν. Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ συνίσταται ἐξ 78, 900/1000 μερῶν ἄζωτου, 21, ὀξυγόνου, καὶ περίπου 1/1000 ἀνθρακικοῦ ὀξέος· ὅσον δὲ περὶ τοῦ ποσοῦ, τοῦ ἐμπεριεχομένου ὑδρογόνου, τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος, καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ἢ ὀλίγης ὑγρασίας τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Πᾶς κυβικὸς δάκτυλος ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἔλκει (ζυγίζει) κατὰ μέσον ὄρον, 0,4691 κόκκου, ἢ κατὰ τι ἕλαττον ἡμίσεος κόκκου. Ἐπομένως ὁ ἀήρ εἶνε πλέον τῶν 770 φορῶν κουφότερος τοῦ ὕδατος, καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς πιέζεται ὑπ' αὐτοῦ τοσοῦτον, ὅσον ἤθελε πιεσθῆ ὑπὸ στρώματος ὑδραργύρου ἔχοντος ὕψος 76 ὑφεκατόμμετρα, ἢ 28 δακτύλους καὶ 9/10 τῆς γραμμῆς.

Ἡ θερμότης ἀπὸ τοῦ μηδενὸς μέχρι τῶν +100 βαθμῶν διαστέλλει τὸν ἀέρα κατὰ τι πλειότερον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὄγκου του. Ὁ θερμανθεὶς καὶ διασταλθεὶς ἀήρ γίνεται κουφότερος, ἐπομένως ἀνατρέχει εἰς ὑψηλότερας χώρας, καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ ἀέρος ψυχροτέρου καὶ πυκνοτέρου, ἐν ὅσῳ ἡ θερμανσις διαρκεῖ, ὅπερ διατηρεῖ ἰσχυρὸν ρεῦμα ὑπεράνω τοῦ θερμαινομένου μέρους. Ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας εἶνε ὑψηλότερα ἐγγὺς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ ἀλλοῦ· διότι ὁ ἀήρ, διαφανῆς ὢν, δὲν δύναται νὰ ἀποσυνθέσῃ τὰς ἠλιακὰς ἀκτῖνας, οὔτε ἐπομένως νὰ θερμανθῆ, πρὶν ἢ τὸν θερμογόνον χωρισθῆ ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τῆς σκιερᾶς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας. Γενόμενος ἄπαξ θερμὸς, ἀναβαίνει πάλιν, ἀλλ' ἀναμιγνύμενος κατὰ μικρὸν μετὰ τοῦ ψυχροτέρου ὑψηλότερας χώρας, ψυχραίνεται καὶ αὐτός. Ἴδου διατὶ εὐρίσκουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν τόσῳ μᾶλλον ψυχροτέραν ὅσῳ ὑψηλότερον ἀναβαίνουν, καὶ μετὰ τινὰς χιλιά-

δας ὀργυιῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἡ θερμοκρασία εἶνε πολὺ κατωτέρα τοῦ βαθμοῦ, τοῦ ἀναγκαιοῦτος εἰς διατήρησιν τῆς συμπήξεως, καὶ ἐν αὐταῖς ἀκόμη ταῖς θερμοτάταις χώραις. Ἐκ τούτου συμβαίνει ἢ μὴ τῆξις τῆς χιόνος ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν ὀρέων, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν διακεκαυμένην ζώνην.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας ἐλαττῶνεται καθ' ὅσον τις ὑψηλότερον ἀναβαίνει, ἔπεται ὅτι εἰς τι ὕψος ἡ θερμοκρασία αὕτη διατελεῖ ὑπὸ τὸ μηδέν. Ἐν τούτοις δὲν καλύπτονται ὑπὸ πάγων ἅπαντα τὰ ὑψηλὰ μέρη τῆς γῆνιης ἐπιφανείας, ὅπου ἡ θερμοκρασία εἶνε ὑπὸ τὸ μηδέν· ὑπάρχει δ' ἐκεῖ διηνεκῆς χιὼν μηδέποτε τηκομένη, διὰ τοῦτο καλοῦνται χώραι τῆς αἰωνίου χιόνος. Αἱ χώραι αὗται εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ὑψηλαί, ἀναλόγως τοῦ πλάτους τοῦ τόπου καὶ τοῦ μεγέθους τῶν ὄγκων τῶν ὀρέων· ὅπως δὲ προσδιορίσωμεν τὸ ὕψος τῆς αἰωνίου χιόνος τόπου ὀποιοῦδήποτε, ἀρκεῖ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰ 160 μέτρα, ἢτοι τὸ μέσον ὕψος, εἰς ὃ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἀναβῶμεν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἵνα εὐρωμεν θερμοκρασίαν μηδενικοῦ, ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τὸν ἐκφράζοντα τὴν μέσθην θερμοκρασίαν τοῦ τόπου. Τὰ οὕτω προσδιορισμένα σημεῖα, χωροῦντα ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τοὺς πόλους, σχηματίζουσι καμπύλην, ἣτις εἶνε τὸ κατώτερον τέρμα τῶν αἰωνίων χιόνων. Κατὰ τοὺς πόλους ἡ γραμμὴ αὕτη ἐγγίζει τὴν ἐπιφάνειαν τῶν θαλασσῶν, καὶ εἰς τὸν ἰσημερινὸν ὑψώνεται 4,320 μέτρα (27×160 μ.). Παρατηρητέον δὲ ὅτι ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐδάφους καὶ ἄλλαι τοπικαὶ περιστάσεις ἐπιρρέουσι τοσοῦτον εἰς τὸ ὕψος τῆς χιονικῆς γραμμῆς, ὥστε δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἔχωμεν περὶ αὐτῆς νόμον ἐξαρτώμενον ἀποκλειστικῶς ἐκ μόνου τοῦ πλάτους τοῦ τόπου.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα δίδει εἰς τὸν οὐρανὸν χρωμα κυανοῦν. Τὸ χρωμα τοῦτο ἀνήκει προφανῶς εἰς τὸν ἀέρα, καὶ καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας, εἶνε τόσον ἀσθενές, ὥστε μόλις παρατηρεῖται, ὅταν ὁ ἀήρ εὐρίσκηται συμπεπυκνωμένος. Ἐάν ὁ ἀήρ ἦτον ἐντελῶς διαφανῆς, ὁ οὐρανὸς ἤθελε φαίνεσθαι μέλας, τὰ βλέμματα ἡμῶν ἤθελον βυθίζεσθαι εἰς ἀπερίγραπτον σκότος, καὶ τὸ ἠλιακὸν φῶς ἤθελε προσβάλλει τὴν γῆν μετὰ τρόπον ὅλως ἀνόμοιον τοῦ νῦν· ἐνῶ αἱ ἠλιακαὶ ἀκτῖνες, ἀντανακλῶμεναι ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ καθιστῶσι τὸ φῶς ζωηρότερον καὶ νὰ διανέμωσιν αὐτὸ ὀμοιοτρόπως. Τὸ καθ' αὐτὸ χρωμα τοῦ ἀέρος φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ βαθύ κυανοῦν,

ή δὲ μετάβασις τοῦ χρώματος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ βαθέος κυανοῦ εἰς τὸ ὑπόλευκον γίνεται, ἔνεκα τῶν ἀτμῶν τῶν ἐπιπλεόντων ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, οἵτινες, φωτιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἀντανακλῶσι τὸ φῶς αὐτοῦ.

Ὁ ἀήρ ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ ἐξασθενῇ ἐν μέρει τὸ διερχόμενον αὐτὸν ἡλιακὸν φῶς, ὅπερ ὑφίσταται ἐπανειλημμένως ἀντανακλάσεις. Ἄνευ ἀτμοσφαιρᾶς δὲν θὰ ἐδυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν φῶς, ὅταν αἱ ἀκτίνες δὲν ἤθελον διευθύνεσθαι κατ' εὐθείαν εἰς ἡμᾶς, ἢ δὲ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ ἤθελον ἀποτόμως διαδέχεσθαι ἀλλήλας. Εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν λοιπὸν ὀφείλεται ἐκείνο τὸ ἀσθενὲς καὶ κατ' ὀλίγον αὐξάνομενον φῶς, ὅπερ προηγείται μὲν τῆς ἀνατολῆς, ἀκολουθεῖ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Ἐάν τις φαντασθῇ κύκλον τινὰ παράλληλον εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ 18 μοίρας ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τούτου, ἢ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι, ὅταν ὁ ἥλιος φθάσῃ τὸν κύκλον τοῦτον, ἀρχεται ἡ ἡώς, μεθ' ἣν ἡ ἡμέρα, ἦν περαίνει τὸ ἔσπερινὸν λυκαυγές. Ἡ διάρκεια αὐτῶν διαφέρει κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τοὺς τόπους ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον τὸ ἐν ἀκολουθεῖ ἀμέσως τὸ ἄλλο, καὶ πράγματι δὲν ὑπάρχει νύξ. Κατὰ τοὺς πόλους τὸ φῶς φαίνεται ἕνα καὶ ἡμισυ μῆνα πρὶν ἢ ὁ ἥλιος ἔλθῃ εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἕνα ἡμισυ μῆνα, ἀφ' οὗ ἐγκαταλείψῃ αὐτὸν συμβαίνει λοιπὸν εἰς τὰς χώρας ἐκείνας νύξ βαθεῖα τριῶν μηνῶν καὶ ἡμέρα ἐννέα μηνῶν, συμπεριλαμβανομένων τῆς τε ἡοῦς καὶ τοῦ ἔσπερινοῦ λυκαυγούς.

Ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ λαμβάνουσι χώραν τὰ πλεῖστα τῶν μεταωρολογικῶν φαινομένων ἐν αὐτῇ σχηματίζονται αἱ ὀμίχλαι, οἱ ὑετοὶ, αἱ χάλαζαι, αἱ τρικυμῖαι, οἱ ἄνεμοι. Ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ εἰσχωρεῖ εἰς πάντα τὰ κενὰ τῶν σωμάτων, καὶ οὕτω γίνεται μία τῶν κυριωτέρων αἰτιῶν τῶν συμβαινουσῶν εἰς αὐτὰ μεταβολῶν, οἷον φθοραὶ, διαλύσεις κλπ. Ἐν τῶν ἀξιοσημειώτων τῆς ἀτμοσφαιρᾶς εἶνε ἡ ἀδιάλειπτος αὐτῆς πλήρωσις ἠλεκτρισμοῦ. ὅταν ὁ ἀήρ ἡρεμῇ, παρέχει πάντοτε σημεῖα θετικοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ὅταν δὲ τούναντίον ἡ ἀτμοσφαιρᾷ ἦνε νεφελώδης, παρουσιάζει ἀμφοτέρους, τὸν τε θετικὸν καὶ τὸν ἀρνητικὸν ἠλεκτρισμόν.

Ἡ ἀτμοσφαιρᾷ θλίβει τὸ κέντρον καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μὲ τὸ βᾶρος τῆς, ἀλλὰ τὸ βᾶρος τοῦτο εἶνε βᾶρος βευστοῦ. πρέπει λοιπὸν νὰ αὐξάνῃ ἢ νὰ ἐλαττώνηται κατὰ τὸ κάθετον ὕψος τῶν στηλῶν, καὶ κατὰ τὸ πλάτος τῶν βᾶσεων τῶν. Καὶ

τῶντι, μόνον κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σωμάτων. διότι κατὰ τὸ πείραμα τοῦ Πασκάλῃ (Pascal) ὁ ὑδράργυρος μένει κρεμάμενος ἐν τῷ σωλῆνι τοῦ βαρομέτρου εἰς ὕψος τόσον μικρότερον, ὅσον τις ὑψηλότερον ἴσταται, καὶ, τούναντίον εἰς τόσον μεγαλείτερον, ὅσον τις χαμηλότερον εὐρίσκεται.

ΠΕΡΙ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ.

Ἡ βαμβακικὴ φύεται αὐτομάτως ἐν πολλαῖς χώραις τῆς Ἀφρικῆς, ἐξαιρέτως δὲ περὶ τὴν ἀποικίαν τοῦ Κότε-δ' ὄρ, (Côte d'or) ἐν δὲ τῇ τῶν Ἀχαντιδῶν χώρα (Achanti) ἀρκεῖ νὰ λάβωσι τὸν κόπον οἱ κάτοικοι αὐτῆς νὰ σπεύρωσιν, ὅπως βραβευθῶσι μὲ εἰσοδείαν πλουσιωτάτην βαμβακίου. Ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων τὸ φυτὸν τοῦτο καλλιεργεῖται ἐν Κίνα καὶ Ἰαπωνίᾳ· ὁ Οὐ-τι, μονάρχης τῆς Κίνας, τῷ 502 μ. Χ. ἐφόρει δημοσίᾳ βαμβακίνην ἐσθῆτα. Οἱ Τάρταροι ἡγεμόνες, οἱ εἰσελάσαντες τροπαιοῦχοι εἰς τὴν Κίναν ἐν ἔτει 1280, ἐξετίμησαν δεόντως τὸ ἐκ τῆς βαμβακίως ὄφελος, καὶ ἐνίσχυσαν τὴν φυτεῖαν αὐτῆς. Οὗτοι ἠνάγκασαν τοὺς κατοίκους πολλῶν νομῶν, οἵτινες εἶχον ἀμελήσει τὴν καλλιέργειαν ταύτην, νὰ δίδωσιν ἐνιαύσιον δασμὸν εἰς βαμβάκιον. Ἡ κατασκευὴ βαμβακίνων ὑφασμάτων ἔλαβεν ὡσαύτως χώραν ἐν τῇ Ἰνδικῇ πρὸ πολλῶν αἰώνων, ἀν καὶ ἡ χώρα αὕτη κατεπιέζετο ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπὸ τοῦ φανατισμοῦ τῶν δεσποτῶν καὶ τῶν κατακτητῶν αὐτῆς. Πᾶς ὑφαντῆς λ. χ. τῆς χώρας ταύτης ἦτον ὑπόχρεως ν' ἀφιερῶνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ναοῦ τινος τὴν πέμπτην τοῦ θυγατέρα, οἱ δὲ Βραχμᾶνες, παραλαμβάνοντες αὐτὴν ἄγουσαν τὸ ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, ἀνέτρεφον ἀναλώμασι τῆς Παγῶδας, ἐξ ἧς οὐδέποτε πλέον ἐξήρχετο.

Οἱ Ἰαπωνοὶ μετεχειρίζοντο τὸ ἐκ βαμβακίου ὑφασμα εἰς πλείστας χρεῖας τῶν. Ὁ πλοίαρχος τοῦ Ῥωσικοῦ πλοίου Ῥικάρδος (Ricord), ἐπισκεφθεὶς τινὰ τῶν Ἰαπωνικῶν παραλίων, τῷ 1814, παρετήρησεν ὅτι τὰ ἐξωθεν τεῖχη τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουρίων ἐκαλύπτοντο ὑπὸ βαμβακίνων ὑφασμάτων τοσοῦτον τεχνικῶς βερνικωμένων, ὥστε εὐκόλως ἐδύνατό τις νὰ τὰ ἐκλάβῃ ὡς δέρματα.

Πολλοὶ τῶν λογίων θεωροῦσι τὸν βύσσον τῶν ἀρχαίων ὡς τὸ βαμβακοφόρον τοῦτο δενδρόλλιον. Οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ὕφαινον ἐκ τοῦ ἐξ αὐτοῦ λαμ-

βανομένου ἐρίου ὑφάσματα λεπτότατα. Ταῖνια ἐκ βαμβακίου ἀνευρίσκονται καὶ νῦν ἐτι ἐντὸς Αἰγυπτιακῶν θηκῶν μούμια τις, λ. χ., ἀνακαλυφθεῖσα πρότινος χρόνου, περιελίσσεται μὲ ταῖνιαν βαμβακίνας ἐπέκεινα τῶν 200 πήχεων ἐχούσας μῆκος. Ἡ ἐν Ῥοζέτῃ ἐπιγραφὴ γνωστοποιεῖ ὅτι Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανὴς ὑπέβαλεν εἰς ἰδιαιτέρον δασμὸν τὸ ἔριον τοῦ βαμβακίου, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ὑφάσματα τὰ ἐν τῷ κράτει του τεχνουργούμενα. Ὁ Ἡρόδοτος εἶνε ὁ ἀρχαιοτάτος πάντων τῶν συγγραφέων, οἵτινες ἐποίησαντο λόγον περὶ βαμβακίου. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει δενδρόλλιον τι καλιεργούμενον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ φέρον καρπὸν πεπληρωμένον ἐρίου, καὶ ὅτι τὸ ἔριον τοῦτο ἐκλωθον, κτλ. Κατὰ τὸν Στράβωνα οἱ Μακεδόνες ἀντι ἀχύρων ὑπέστρωνον ὑπὸ τοὺς ἵππους τῶν ἐρίων τι φυόμενον ἐπὶ δένδρων.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ. Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε μὲν προῖον, ὡς εἴρηται, τῶν θερμῶν κλιμάτων, καλλιεργεῖται ὁμοῦς ἀπὸ τινος χρόνου καὶ εἰς ἀρκτικωτέρας τινὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ὅπου τέως διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ κλίματος ἡ ἐπιτυχία του ἐπιστεύετο ἀδύνατος. Τοῦτο ἴσως προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι ἐγνώριζον μόνον τὸ δενδροφυὲς βαμβάκιον, ὅπερ, ὡς ζώσιμον, δὲν ἐδύνατο νὰ ἀνθέξῃ τὸν χειμῶνα ὑπὸ τὰ λίαν ψυχρὰ κλίματα. Τὸ πῶδες ὁμοῦς βαμβάκιον, ὡς ἐνιαύσιον, σπειρόμενον ἀνά πᾶν ἔαρ, δύναται νὰ τελεσφορήσῃ πανταχοῦ, ὅπου μετὰ τὸν Ἀπρίλιον παύουσιν οἱ παγετοὶ καὶ τὰ μεγάλα ψύχη· ἐπομένως ὑπάρχει πιθανότης νὰ ἐπιτύχῃ καὶ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ πεδινὰ μέρη αὐτῶν τῶν δύο ἡγεμονιῶν· ὅθεν οἱ εὐκατάστατοι κτηματῖαι καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ὑποστατικῶν ἐν ταύταις ταῖς χώραις πρέπει νὰ δοκιμάσωσι τὴν καλλιέργειαν τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ, καὶ νὰ μὴ φεισθῶσι δαπάνης, ὅπως προμηθευθῶσι σπῆρον καλῆς ποιότητος, καὶ εἰσάξωσιν εἰς τὴν πατρίδα τῶν διότι τὸ βαμβάκιον εἶνε ἐπικερδέστατος κλάδος τῆς γεωργικῆς βιομηχανίας.

Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀρέσκειται εἰς γῆν ἐλαφρὰν, ἀρκούντως γόνιμον καὶ ἐπιμελῶς εἰργασμένην· ἐτι δὲ ἀγαπᾷ ἔδαφος δροσερὸν εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, οἷον τὸ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου συχνὰ τὸ ποτίζουσιν ὅσοι ἔχουσιν ὕδωρ. Οἱ προσδιωρισμένοι εἰς τὴν βαμβακοσπορίαν ἀγροὶ πρέπει νὰ ὀργωθῶσι τρίς καὶ τετράκις, νὰ τριβολισθῶσιν ἐν τῷ μεταξῦ, καὶ εἶτα νὰ σβαρnisθῶσιν, ἵνα ἡ γῆ καλοτριφθῇ. Ἡ σπορὰ ἀρχεται ἐν Ἑλλάδι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀπριλίου, ἢ καὶ τι πρότερον κατὰ τὴν ἀτμοσφαιρικὴν κατάστασιν τῆς ἐποχῆς καὶ τὴν τοπο-

θεσίαν τοῦ χωραφίου. Εἰς τὰ ἀρκτικώτερα κλίματα πρέπει νὰ σπεύρηται, ἀργότερον· αἱ ὑψηλότεραι καὶ στεγνότεραι γαῖαι πρέπει ὁμοῦς νὰ σπειρώνται αἱ πρῶται, αἱ δὲ ὑγρότεραι νὰ μένωσι τελευταῖαι. Μεταχειρίζονται δώδεκα ἐκάδας σπῆρον διὰ τὰς βαρείας γαῖας, καὶ ὀκτῶ μόνον διὰ τὰς ἐλαφρὰς σκεπάζουσι δ' αὐτὸν διὰ τοῦ τελευταίου ὀργώματος, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ ἦνε βαθύ, διότι παραχώνεται ὑπὲρ τὸ δέον ὁ σπῆρος· δύναται δὲ νὰ σκεπασθῇ ὁ βαμβακοσπορος καὶ μὲ τὴν μεγάλην σβάρναν, διὰ τὸ οικονομικώτερον τῆς ἐργασίας. Ἄν τὸ χωράφιον ἦνε ἄνισον, πρέπει νὰ σβαρnisθῇ μὲ τὴν θαμνώδη σβάρναν εὐθὺς μετὰ τὸ παράχωμα τοῦ σπῆρου, ἵνα ἐξομαλυνθῇ ἡ γῆ. Ἐν Εὐρώπῃ σπειροῦσι τὸ βαμβάκιον εἰς σειρὰς κατ' ἴσας ἀποστάσεις ἢ δὲ καλλιέργεια, οὕτω γινομένη, εἶνε τακτικώτερα, καὶ ὁ σπῆρος οἰκονομεῖται, καὶ ἡ ὄρασις ἡδύνεται.

Σπειροῦσιν ὁμοῦς τὸ βαμβάκιον εἰς λάκκους, οὓς ἀνοίγουσι κατὰ γραμμὴν διὰ τοῦ λίσκου, βάλλοντες εἰς ἕκαστον λάκκον ἀνά τρεῖς ἢ τέσσαρας σπῆρους. Ἐάν ὄλοι φυτρώσωσιν, ἀφίνουσι μόνον δύο φυτὰ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκριζώνουσι καὶ μεταφυτεύουσιν εἰς τὰ μέρη, ὅπου ὄλοι οἱ σπῆροι δὲν ἐπέτυχον.

Συνειθίζουσι νὰ βρέχωσι τὸν σπῆρον μίαν ἢ καὶ δύο ἡμέρας πρὸ τῆς σπορᾶς, ἵνα ταχύνωσι τὴν βλάστησιν· ἐπειδὴ, ἐάν μετὰ τὴν σπορὰν δὲν συμβῶσι βρογαὶ, ὁ σπῆρος ἀργεῖ νὰ βλαστήσῃ, ἢ δὲν φυτρώνῃ παντάπασι. Ἀλλὰ τὸ μούσκευμα τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται μετὰ μετριότητος, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν αὐτὸ, ὅσάκις ὁ καιρὸς, κατ' ὄν σπειρομεν εἶνε βροχερός, διότι τότε ὁ σπῆρος, σηπόμενος, ἀπόλλυται. Τὸ κακὸν τοῦτο συμβαίνει ἐνίοτε καὶ χωρὶς νὰ προμυσκευθῇ ὁ σπῆρος, ὅταν μετὰ τὴν σπορὰν ἀκολουθήσῃ πολυμομβρία· ὅθεν τότε πρέπει νὰ σπεύρῃ τις καὶ δεύτερον. Ὅταν ὁ σπῆρος ἦνε ὑγρὸς, φυτρώνῃ τὴν ὀγδόην ἡμέραν.

Ὁ σπῆρος τοῦ βαμβακίου ἀπαιτεῖ μίαν προπαρασκευὴν πρὶν ἢ σπαρθῆ. Ἐπειδὴ μένει πάντοτε ὀλίγον βαμβάκιον ἐπὶ τοῦ σπῆρου, καὶ ἐκ τούτου ἐμπερδεύεται ὁ εἰς μετὰ τοῦ ἄλλου, βρέχουσιν αὐτὸν προηγουμένως, καὶ τὸν τρίβουσι μὲ ὀλίγον χῶμα διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης διαχωρίζονται οἱ κόκκοι καὶ σπειρόμενοί σκορπίζονται τακτικώτερον.

Τὸ βαμβάκιον ἀπαιτεῖ δυὸ ἢ τρία σκαλίσματα· τὸ πρῶτον γίνεται ὅταν τὸ φυτὸν ἔχῃ ἡψος δύο δακτύλων, τὸ δεύτερον μετὰ ἕνα μῆνα, καὶ τὸ τρίτον μετὰ δύο· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιτυχία τοῦ προῖοντος τούτου κρέμαται ἀπὸ πολλῶν καὶ καλῶν σκαλισμάτων, τινὲς

ἐπαναλαμβάνουσι τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἐκ τε-
τάρτου.

Οἱ γεωπόνοι τῆς Εὐρώπης συμβουλεύουσι τὸ
ἐκκορύφωμα τοῦ βαμβακίου. Τὸ ἀκρωτηρίασμα τοῦ-
το ἐμποδίζει τὸ ὑπερβολικὸν καὶ ἀνωφελὲς ὕψωμα
τοῦ φυτοῦ, καὶ συγκεντρώνει τὸν χυμὸν, ὅστις δίδει
καρπὸς ἀντὶ φύλλων καὶ κλώνων.

Τὸ βαμβάκιον εἶνε ὄριμον, ὅταν σκάσῃ τὰ κα-
ρυδιά του. Τότε χρειάζεται ἀνευ ἀναβολῆς νὰ συνα-
χθῇ· διότι ἂν συμβῇ βροχὴ, καὶ τὸ εὖρη ἀνοικτὸν, τὸ
πλύνει καὶ τὸ μαυρίζει. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ καρυδιά δὲν
ὠριμάζουσι συγχρόνως, συνάξουσιν αἱ γυναῖκες μὲ τὴν
χεῖρα ὅσα ἐξ αὐτῶν εὐρίσκωσιν ἡνοιγμένα· μετὰ τινὰς
δὲ ἡμέρας ἐπανερχονται, ἵνα συνάξωσιν ὅσα ἡνοῖξαν
μετὰ ταῦτα, καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρεῖς καὶ
τέσσαρας φορὰς, ἕως ὅτου ἀνοίξωσιν ὅλα τὰ καρυδιά.
Ἡ συγκομιδὴ ἀρχεται τὸν Αὐγουστον, καὶ τελειώνει
τὸν Ὀκτώβριον.

Εἰς τὰ ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ κλίματα τὰ τελευταίως
ἀνθίσαντα φυτὰ δὲν προφθάνουσι νὰ ὠριμάσῃ βι-
άζονται λοιπὸν νὰ τὰ συνάξωσιν ἄωρα, καὶ νὰ τὰ
στεγνώσωσιν εἰς μετρίως θερμοὺς κλιβάνους (φούρνους).
Τὸ βαμβάκιον τοῦτο χρησιμεύει εἰς κατώτερα ἔργα.

Ὅπως διαχωρίζωσι τὸ βαμβάκιον ἀπὸ τοῦ σπό-
ρου, μεταχειρίζονται ῥοδάνια ἢ τὰς κοινῶς λεγόμενας ἀ-
νεμοδόρους. Τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα εἰσὶν ἀπλού-
στατα· δύο μικροὶ ξύλινοι κύλινδροι στρεφόμενοι περὶ
ἑαυτοὺς διὰ λαβῆς καὶ ἐνὸς ῥάμματος, σύρουσι τὸ
βαμβάκιον, καὶ τὸ ἐλευθερώνουσι ἀπὸ τοῦ σπόρου,
ὅστις, μὴ δυνάμενος νὰ διέλθῃ μεταξὺ τῶν κυλίνδρων,
πίπτει εἰς τὸ ἕτερον μέρος.

Τὸ βαμβάκιον φυλάττεται κάλλιον, ἀφοῦ χωρι-
σθῇ τοῦ σπόρου, ὅστις, ἐλαιώδης ὢν, ταγκίζει, προϊόν-
τος τοῦ χρόνου, καὶ συμφθεῖραι μετὰ τοῦ βαμβα-
κίου. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ σπόρος τοῦ δευτέρου ἔτους δὲν
εἶνε καλὸς πλέον πρὸς σποράν.

Ἐνίοτε συμβαίνει νὰ μὴ φυτρώσῃ ὁ βαμ-
βακόσπορος, ἢ διότι ἦτον παλαιὸς καὶ διεφθαρμένος,
ἢ ἕνεκα τοῦ καιροῦ, ἢ καὶ, ἀφοῦ φυτρώσῃ, νὰ φθα-
ρῇ ἀπὸ τὰ ζῶφια, τὰ πτηνὰ ἢ ἄλλην περίστασιν.
Ἡ πρώτη λοιπὸν ἀποτυχία, ἣς ἡ αἰτία εἶνε ἀόητος
ἐνίοτε, δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίσῃ τοὺς φίλους τῆς γε-
ωργίας, ὅσοι θέλουσι νὰ εἰσάξωσιν εἰς τὴν πατρίδα
των τὴν καλιέργειαν τοῦ φυτοῦ τούτου, ὅπερ διὰ τὴν
πολυεὶδῆ εἰς τὴν ὑφαντικὴν χρῆσιν του κινεῖ σήμε-
ρον ἐν Εὐρώπῃ πλῆθος ἐργοστασίων, καὶ ἐνδύει τὸ
πλεῖστον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Αἱ δοκιμαὶ πρέπει

νὰ ἐπαναλαμβάνονται μεθ' ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς,
ὁ σπόρος νὰ μετασπείρηται, καὶ νὰ ἀνανεώνηται, ὁ
καιρὸς τῆς σπορᾶς νὰ ἀλλάξῃ ἂν αἱ πρῶται δοκιμαὶ
ἀποτύχωσι, τὰ σκαλίσματα νὰ γίνωνται μὲ ἐπιμέλει-
αν, ἢ γῆ νὰ ἦνε καλὴ καὶ μαλακὴ κτλ.· ἐπειδὴ
ἢ ἀμέλεια καὶ αἱ προλήψεις εἰσὶ συχνὰ αἰτίαι ἀπο-
τυχίας πολλῶν ὠφελίμων δοκιμῶν.

ΤΑΙΠΟΒΑΝΗ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο ἡ
νῦν Κεϋλάν (Ceylan) καὶ κατὰ τοὺς ἐγχωρίους Σιγ-
κάλια (Singhala). Αὕτη εἶνε νῆσος μεγάλη τῶν Ἀγ-
γλικῶν Ἰνδιῶν, καὶ ἀπέχει ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἐντεῦ-
θεν τοῦ Γάγγου μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς Ἰνδικῆς. Χω-
ρίζεται ἀπὸ τῆς παραλίας τοῦ Κορομανδέλ διὰ τοῦ
πορθμοῦ Μαναάρ, ἔχει περίπου 2,000,000 κατοίκους
καὶ πρωτεύουσαν καλουμένην Κολόμβο. Ἐπίσημοι
αὐτῆς πόλεις εἰσὶν ὡσαύτως ἡ Κάνδου, ἡ Νεγόμβο, ἡ Τρι-
γκουεμάλη, ἅπασαι πρωτεύουσαι ἄλλων τοσοῦτων μι-
κρῶν κρατῶν. Τῆς νήσου ταύτης αἱ μὲν βόρειαι παραλί-
αι εἰσὶν ἀλιτενεῖς, αἱ δὲ βορειοδυτικαὶ ὑψηλαὶ καὶ ἐνια-
χοῦ ἀπότομοι. Ὁρῆ ὑπάρχουσι λίαν ὑλώδη, διαιροῦν-
τα τὴν νῆσον εἰς δύο μέρη διαφέροντα κατὰ τε τὸ
κλίμα καὶ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους. Ὑψιστον σημεῖον τῆς
νήσου εἶνε τὸ Ἄμαλὲλ (Hamalel) ἢ κορυφὴ τοῦ Ἄ-
δάμ, 2000 μέτρα ὑψηλῆ. Τὸ ἔδαφος εἶνε θαυμασίας
γονιμότητος πρὸς τὸ Ν.-Δ. παράγει δὲ κινάμωμον
(canelle), μοσχοκάρυδα, καρδάμωμον καὶ φυτὰ
τοῦ ἰσημερινοῦ· τρέφει βουβάλους, ἐλέφαντας, τίγρεις
μικροῦ τινος εἶδους, υαίνας, ἐλάφους (elan), πυγάρ-
γους δορκάδας (gazeles), πλῆθος πιθήκων, ὄφεις, πτη-
νὰ, καὶ ἔντομα ἄπειρα· ἐκ δὲ τῶν ὀρυκτῶν ἔχει ἀ-
δάμαντας, λυχνίτας (rubis). ἀμεθύστους, τοπάξια, ὑα-
κίνθους, ἀσμαράγδους, σαπφείρους, κλπ., ὁ δὲ πορ-
θμὸς τοῦ Μαναάρ παρέχει καὶ ἀλιεῖαν μαργαριτῶν.
Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς νήσου κάτοικοι εἰσὶ 1-ον Σιγκαλί-
δες 2-ον Μαλαῖοι, 3-ον Μουσουλμᾶνοι ἐκ διαφόρων
μερῶν τῆς Ἀφρικῆς 4-ον Εὐρωπαῖοι.

Ἡ νῆσος αὕτη θεωρεῖται ὡς ἡ κοιτὶς τοῦ Βουδ-
δαϊσμοῦ, ἀνεκαλύφθη δὲ τῷ 1505 ὑπὸ τοῦ Πορτο-
γάλλου Ἀλμέϋδα (Almeida). Οἱ Πορτογάλλοι ἱδρυ-
σαν ἐνταῦθα καταστήματα, ἀλλ' ἐξεβλήθησαν ὑπὸ τῶν
ἐγγχωρίων, καὶ ἀντικατεστάθησαν τῷ 1656 διὰ τῶν
Ὀλλανδῶν. Οἱ Ἀγγλοὶ ἐκυρίευσαν τὰ Ὀλλανδικὰ
καταστήματα τῷ 1795, καὶ τῷ 1802 διὰ τῆς ἐν
Ἀμιένης εἰρήνης παρεχωρήθησαν ὀριστικῶς εἰς αὐτοὺς,
ἀπὸ δὲ τοῦ 1815 ἤδη κατέκτησαν ὀλόκληρον τὴν νῆσον

Ἡ ΕΝ ΤΑΙΠΟΒΑΝΗ ΕΟΡΘΗ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ. Εἰς τὴν
σιεράν ταύτην νῆσον, ἣς ὁ ἀήρ εἶνε πλήρης ἠλεκτρισμοῦ, ὁ οὐ-
ρανὸς ἀστράπτει πολλὰ συχνὰ καὶ ῥίπτει λάμπην παράδοξον ἐπὶ
τῶν βουνῶν καὶ τῶν βράχων. Ἡ σιωπὴ τῶν τόπων ἐκείνων δι-
ακρίπτεται πολλάκις ὑπὸ τῶν βροντῶν, τῶν κεραυνῶν, ὅταν πλη-
σιάζωσιν αἱ θύελλαι τῆς ἰσημερίας, καὶ ὑπὸ τοῦ πενήθιμου τ α μ τ α μ
τῶν βόνζων (ιερέων) ἀντηχοῦντος κατὰ τὰ δάση· διότι πολλάκις
εἰς μέρη κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπρόσιτα, κρύπτεται ναὸς μυστη-
ριώδης, ὅπου τελεῖται ὁ βουδδαϊσμός καθ' ὅλην τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ
ἐπιστημότητα. Ἐκεῖ, ἐὰν ἡ φαντασία σου σὲ παρασύρῃ, θέλεις ἀ-
ναβῆθι διὰ στενωποῦ ἐλικοειδοῦς καὶ δυσβάτου, ὑπὸ πυκνόφυλλα
δένδρα, δι' ὧν οὐδέποτε διαπερᾷ ὁ ἥλιος, καὶ φθάσει εἰς κλίμα-
κα ναοῦ ἀγροτικοῦ, ὅπου ἱερεῖς εὐπροσήμεροι καὶ πρᾶοι περιτε-
τυλιγμένοι μ' ἐνδύματα κίτρινα, μ' ὄψιν κίτρινην, μὲ πρόσωπον
βαρὺ, μὲ κεφαλὴν ἐξυρισμένην, ὡς καὶ μὲ σῶμα ἐπίσης ἐξυρι-
σμένον, σὲ εἰσάγουσιν εἰς περιβόλον σιωπηλόν, πλήρη σπανιωτά-
των καὶ εὐωδιστῶν ἀνθέων, ὅπου βλέπεις διὰ τοῦ ἀσθενοῦς
φωτὸς λύχνου, ἄγαλμα γιγαντιαῖον Βούδδα, ποτὲ μὲν ἔρθιον καὶ
φθάνον μέχρι τῆς ὀροφῆς τοῦ ναοῦ, ποτὲ δὲ ἐξηλωμένον ἀπὸ
τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἄλλης ἄκρας. Οἱ φιλόξενοι οὗτοι ἱερεῖς πλῆ-
ρεις ἀγαθότητος εὐγενοῦς, σπεύδουσι νὰ σοὶ προσφέρωσι βρώματα
καθαρώτατα καὶ συγχεῖμενα ἐκ προϊόντων τῆς γῆς· Παιδιά ἀνα-
τεθραμμένα ἐν τοῖς ναοῖς σὲ περιποιῶνται μωριστρόπως, τὰ μὲν
σειόντα ῥιπίδια ἔμπροσθέν σου τὰ δὲ προσφέροντά σοι ψυχρὸν
ὑδωρ, ἐνῶ ἄλλα ἀνάπτουσι πυρὰν, καὶ κατασκευάζουσι σιγάρα
μὲ φύλλα πράσινα, ἅτινα κόπτουσι τὴν σιγιμὴν ἐκείνην, ἀλλὰ
σοὶ δίδουσι σακχαροκάλαμον ἢ ὀπώρας ὑπερμεγέθεις, ἃς οὐδε-
ποτε ἐφαντάσθης. Ἐν ἐξ αὐτῶν, παρατηρήσαν ὅτι βόστρυξ τις
τῆς κόμης μου εἶχε μακρυνθῆ τῶν ἄλλων, ἀνέσυρε κένιον ἀπὸ
τοῦ θυλακίου του καὶ μοὶ τὸ παρούσασε μετὰ μεγίστης σοβαρό-
τητος, καὶ χωρὶς νὰ προσέρῃ οὐδὲ λέξιν (Οἱ Σιγκαλίτες περι-
ποιῶνται πολὺ τὰς κόμας των καὶ φέρουσιν αὐτὰς μακρὰς). Ταῦ-
τα πάντα γίνονται μετὰ μεγίστης σιωπῆς, κοσμιότητος, καὶ
εὐπρεπείας. Οἱ ἱερεῖς οὗτοι τῶν δασῶν διδάσκουσιν εἰς τοὺς μα-
θητάς των τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν μετριότητα, καὶ τοὺς κα-
θιστώσι γλυκεῖς καὶ πρᾶους, ὡς εἶνε ἅπαντες ἐγγένει οἱ Σιγ-
κάλιδες. Οἱ κάτοικοι τῆς θαυμασίας καὶ ὠραιότητος ταύτης νῆ-
σου ἔχουσι φυσιογνωμίαν εὐγενῆ, ἥθος γλυκὺ καὶ ἀφελές, σῶμα
καθ' ὑπερβολὴν εὐρυθμον, ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ κόμην μελανὴν
κυματίζουσαν ἐπὶ ῥάχεως καὶ νότων κίτρινων, καὶ περιτυλισσο-
μένην ἐπισθεν τῆς κεφαλῆς, καὶ διαχωριζομένην εἰς δύο πρὸς
τὸ μέτωπον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσὶν ἀπλούστατα, ἐκ σινδόνος λευ-
κῆς, ἐρυθρᾶς ἢ πεποικολομένης, καὶ περικαλύπτουσι χαριέντως τὰς
ὀσφύς αὐτῶν.

Ἐνίοτε τὴν νύκτα ἀσυνήθως τις ἤχος προσβάλλει αἰφνης
τὰς ἀκοὰς σου, ἤχος ἀπαίσιος καὶ ἐχληρὸς ὀργάνων βαρβαρικῶν·
ὁ ἤχος οὗτος συνοδεῖται πομπῇ ἐλεφάντων ἐστολισμένων καὶ με-
ταφερόντων ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλον ναὸν λείψανα τοῦ Βούδδα. Ὁ κα-
πνὸς τῶν δαυλῶν διαδίδει ὀσμὴν νεκρικὴν. Μετ' ὀλίγον εὐρίσ-
κεσαι ἐν μέσῳ τῆς νυκτερινῆς ταύτης λιτανείας, καὶ ὁ κρότος
τῶν τυμπάνων καὶ τῶν κωδῶνων, οὓς κινεῖσι τὰ καλοσσαῖα ἐκεῖ-
να ζῶα, καταθρομβοῦσι τὴν κεφαλὴν σου. Μετὰ μικρὸν ὁμοῦ νέον
φῶς ζωηρότερον πλῆττει τὰς ὄψεις σου. Μεγιστᾶνες ἐγγχώριοι φο-
ροῦντες λευκὰ ἐνδύματα μυθολογικὰ, προχωροῦσι μὲ βῆμα βραδύ
καὶ εὐρυθμον ὀλόκληρος ἡ πομπὴ εἰσδύουσα ἐντὸς τοῦ δάσους

γίνεται ἄφαντος, σὺ δὲ μένεις ἐκστατικὸς, ὡς ἂν ἐβλεπες ὄνειρον.
Ἄλλ' ἐνῶ προσπαθῆς νὰ ἐνθυμηθῆς ἂν ὠνειρεύεσθαι ἢ ἂν παρὲυ-
ρέθης εἰς τελετὴν οὐρανίαν, οἱ ἤχοι οἵτινες εἶχον ἀπομακρυνθῆ,
ἀκούονται ἐκ νέου. Ἡ πομπὴ ἐπιστρέφει πρὸς τὸν ναὸν, καὶ ὁ
πρῶτος τῶν ἐλεφάντων ἀναβαίνει τὰς βαθμίδας, ἵνα ἐκδυθῇ τὰ
ἱερατικά του κοσμήματα. Ἐπειδὴ ποτε πλῆθος ἄπειρον ἐφρασε
τὴν εἴσοδον τοῦ ναοῦ, μὲ ἀνεβίβασαν ἐπὶ τοῦ ἐλέφαντος, ἵνα θε-
ωρήσω τὰ μυστήρια των. Ἴδον ἀρχαῖα κοσμήματα ἀγρίας μὲν
ἀλλὰ περιέργου ἐργασίας, κατασκευασθέντα ὑπὸ βρατζάδων Ἰνδιῶν,
καθὼς καὶ τοὺς σωρούς χρυσοῦ, δι' οὓς καλύπτεται ὁ ὀδὸς
τοῦ Βούδδα, ὀδοὺς ἱερὸς εὐρισκόμενος σήμερον εἰς τὰς χεῖρας
τῶν Ἀγγλων. Λόχος ἀγρίων Μαλαισιῶν φύλάττει τὸν ὀδόντα
τούτον, ἔτοιμος νὰ κατασπαράξῃ μὲ τὰς βράβδους του πάντα, ὅ-
στις ἤθελε τολμήσῃ νὰ προσκυνήσῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ πλησίον·
διότι ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει αὐτὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, εἶνε κύριος
τῶν Σιγκαλίδων καὶ τῆς Ταπροβάνης.

Περὶ Ἑλληνιστῶν.

Ἑλληνισταὶ ἐκαλοῦντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐκεῖνοι, ὅσοι,
κατοικήσαντες τὴν Αἴγυπτον, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν
Ἑλλάδα, καὶ ἄλλους τινὰς τόπους, παρεδέχθησαν μη-
τρικὴν αὐτῶν γλῶσσαν τὴν Ἑλληνικὴν· δὲν εἶνε ἄρα
οἱ αὐτοὶ, οἱ καὶ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων διεσπαρμένοι
ὄντες, καθότι ἐκ τούτων ἦσαν καὶ Ἑβραῖοι, τουτέστιν
ἐβραϊστὶ, ἢ κάλλιον, ἀραμαῖστὶ λαλοῦντες Ἰουδαῖοι.
Τινὲς ἐπροσπάθησαν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι οἱ Ἑλλη-
νισταὶ ἦσαν προσήλυτοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἂν
τοῦτο εἶχεν οὕτως, ἔπρεπε νὰ ὀνομάζωνται Ἰουδαῖζόντες
μᾶλλον, ἢ Ἑλληνισταὶ, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν
καὶ ὅτι οἱ εἰς τὸ βιβλίον τῶν πράξεων (στ'. 5.) μνη-
μονευόμενοι ἐπτὰ διάκονοι φέρουσιν ἅπαντες Ἑλλη-
νικὰ ὀνόματα, καὶ εἰς μόνον ἐξ αὐτῶν, ὁ Νικόλαος,
λέγεται ῥητῶς προσήλυτος· οἱ λοιποὶ ἄρα ἐξ ἦσαν
Ἑλληνισταὶ, ἢ ἐξ Ἑλλήνων τὸ γένος Ἰουδαῖοι.

Εἶχον δὲ οἱ Ἑλληνισταὶ οὗτοι εἰς τὴν Αἴγυ-
πτον ἴδιον ναὸν, τὸν ὁποῖον ὠκοδόμησεν Ὀνίας, ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀρχιερέως Ὀνίου τοῦ γ' περὶ τὸ ἔτος 162 π.χ.,
εἰς τὴν Λεοντόπολιν κατὰ τὸν Ἡλιοπολίτην νομόν.
Ὁ ναὸς ὠμοιάζε κατὰ τὸ σχῆμα παντάπασιν πρὸς τὸν
ἐν Ἱεροσαλύμοις, πλὴν ὅτι ἡ χρυσὴ λυχνία δὲν ἴστα-
το κατὰ γῆς, ἀλλ' ἐκρέματο ἀπὸ χρυσοῦς τινος ἀλύ-
σειως καὶ ἐλειτούργων δὲ εἰς αὐτὸν ἱερεῖς ἐκ τοῦ γέ-
νους Ἀαρῶν, καὶ λεύεται, ἀπὸ τῆς φυλῆς τοῦ λευ-
καταγόμενοι· ἀλλ' ὁμοῦ ὁ ναὸς οὗτος ὠκοδομήθη
παρὰ τὸν νόμον, κατὰ τὸν ὁποῖον διὰ πάντας τοὺς
Ἰουδαίους ἐν μόνον θυσιαστήριον ἔπρεπε νὰ ἦνε· καὶ
ἐστηρίχθη μὲν ὁ Ὀνίας οἰκοδομῶν αὐτὸν, εἰς πρόβ-
ρῆσιν τινα τοῦ προφήτου Ἡσαίου (ἰθ'. 18.)· ἀλλ' ἡ
προφητεία αὐτοῦ δὲν πραγματοποιεῖται τοσοῦτον κατὰ

γράμμα περὶ ναοῦ τινος τοῦ Θεοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ Ὀνίας ἐπέτυχεν ἐξάπαντος τῆς ἀδείας πρὸς τὴν οἰκοδομὴν ταύτην παρὰ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου τοῦ φιλομήτορος δι' ἄλλους πολιτικούς λόγους, παρορμηθεὶς ἴσως ὑπὸ κεκρυμμένης τινὸς μνησικακίας πρὸς τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ Ἰουδαίους, ὑπὸ τῶν ὁποίων εἶχεν ἀποκλεισθῆ τῆς ἀρχιερωσύνης. Ἐντεῦθεν οἱ ἔξω τῆς Αἰγύπτου ἔλληνίζοντες Ἰουδαῖοι ἀπῆρχοντο κατὰ τὰς ἐορτὰς οὐχὶ εἰς τὴν Λεοντόπολιν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαῖοι ἐτίμων τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις ναὸν πλείοτερον, ἀπερχόμενοι καὶ αὐτοὶ εἰς ταύτην τὴν πόλιν· καὶ οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Κυρήνῃ Ἰουδαῖοι φαίνονται ὡσαύτως ὅτι εἶχον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἰδίαν συναγωγὴν (Πραξ. στί. 9.). Ὁ ναὸς τῆς Λεοντοπόλεως ἐκτίσθη μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλήμ, περὶ τὸ 73 ἔτος μ. Χ. διὰ τὰς μεταξὺ τῶν Αἰγυπτίων Ἰουδαίων συμβάσας ταραχάς.

Περὶ τῶν ἄρθρων τῆς πίστεως καὶ τῶν ἐθίμων τῆς αἰρέσεως ταύτης τῶν ἔλληνιστῶν δὲν εὐρίσκομεν σεσημειωμένον τι ἰδιαίτερον· ἐξεύρομεν δὲ μόνον περὶ αὐτῶν, ὡς τινες τῶν ἀρχαιολόγων καὶ τῶν περὶ Ἰουδαϊκῶν αἰρέσεων συγγραψάντων ἀναφέρουσιν, ὅτι μετεχειρίζοντο πάντα τὰ ἱερά τῆς ἀγίας Γραφῆς βιβλία οὐχὶ εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν τῶν ἐβδομήκοντα δύο ἐρμηνευτῶν μετὰ πασῶν τῶν διαφορῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἑβραϊκοῦ κειμένου· ὅτι καθυπέβαλον τὴν πεντάτευχον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς ἀλληγορικὰς ἐρμηνείας, ἀγωνιζόμενοι νὰ συμβιβάσωσι δι' αὐτῶν τὴν πυθαγορικὴν καὶ πλατωνικὴν φιλοσοφίαν πρὸς τὸν μωσαϊκὸν νόμον, ἢ μᾶλλον, νὰ διασαφίσωσι τοῦτον ἐξ ἐκείνων· ὅτι δὲν παρεδέχοντο παράδοσιν, τουτέστιν ἐξηγήσεις τοῦ νόμου, αἵτινες ἐλέγοντο ὅτι ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Μωϋσέα διὰ στόματος· ὅτι ἐπίστευον τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν· προσέτι δὲ καὶ πρωτίστην τινὰ καὶ ἀρχικὴν, ἀδημιούργητον μὲν, ἀπὸ Θεοῦ δὲ ἐκρέυσασαν ὕλην, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐπλασεν ἔπειτα τὰ στοιχεῖα πλήρη ὄντα δαιμονίων, καὶ ἄλλων ἀγαθῶν ἢ πονηρῶν πνευμάτων κτλ.

Ἐκ τῆς ἑβρ. ἀρχαιολ. Κ. Κ.

ΠΕΡΙ ΑΡΤΟΠΟΙΑΣ.

Σπουδαῖα βελτιώσεις εἰσῆχθησαν εἰς τὴν ἀρτοποιίαν, καὶ ἄλλαι παρασκευάζονται πρὸς ταύταις ἀπὸ

τινος χρόνου· αἱ βελτιώσεις αὗται πραγματοποιοῦνται διὰ τῶν μηχανικῶν ζυμωτήρων, καὶ τῶν κλιβάνων τῶν δι' ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος θερμαινομένων καὶ ἐψηγόντων ἐπὶ κινήτων ἐσχάρων (πάτων). «Θέλει ἔλθει ἡμέρα, λέγει, ὁ Κ. Παϋέν (Payen), καθ' ἣν οἱ ἀπόγονοι ἡμῶν, οἱ μέλλοντες νὰ ἀναγνώσωσι τὴν τεχνολογίαν τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος, θέλουσιν ἐρωτᾶ ἄλληλους, ἂν ἀληθῶς, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς βιομηχανικῆς προόδου, παρεσκεύαζον τὴν πρωτίστην ἡμῶν τροφὴν διὰ τῆς βαναύσου ταύτης ἐργασίας, ἧς γινόμεθα καθεκαστὴν μάρτυρες· ἐμβυθίζοντες ὁληνὸτι οἱ ἀρτοποιοὶ τοὺς ρυπαροὺς τῶν βραχίονας εἰς τὴν ζύμην, ἀνασηκῶνοντες αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ ῥίπτοντες ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος τῆς σκάφης, μοχθοῦντες ἡμίγυμνοι καὶ στοναχίζοντες ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ζύμης, πνιγόμενοι εἰς τὸν ὑδρῶτα, ὅστις κρουνηδὸν καταλείβεται ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ μᾶς θρέψῃ φυράματος· ἂν τῷ ὄντι ἡ ἐψησις τοῦ ἄρτου ἐξετελεῖτο εἰς τὴν αὐτὴν ἐστίαν διὰ προηγουμένης ἀφαιρέσεως τῶν ἀνθράκων καὶ τῆς τέφρας· ἂν τις ἔπρεπε νὰ πιστεύσῃ ὅτι κατὰ τὴν ἐπιμοχθον ταύτην ἐργασίαν, τὸ μέγιστον μέρος τῆς θερμότητος ἐφαίνετο προωρισμένον νὰ θερμάνῃ καὶ νὰ φρύξῃ μᾶλλον τοὺς περὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀσχολουμένους ἀνδρας ἢ νὰ ἐψῆσῃ τὸν ἄρτον. Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν εἶνε μακρὰν ὁ χρόνος, καθ' ὃν τὰ ἀνά χειρας πολυάριθμα δοκίμια, εἰς ἃ ἀσχολοῦνται ἀπὸ ἐξήκοντα ἤδη ἐτῶν, θέλουσι συγκεφαλαιωθῆ εἰς μίαν πρακτικὴν μέθοδον, μέλλουσαν νὰ βελτιώσῃ ὀριστικῶς τὴν παρούσαν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς ἀρτοποιίας.» Ἡ νέα μηχανικὴ κάρδοπος (ζυμώτρα) τοῦ διδάκτορος Ραβοισῶνος (Raboisson) συναριθμεῖται μετὰ τῶν ἐργαλείων ἐκείνων, ἅτινα ἀναμφιδόλως εἰσὶ προωρισμένα νὰ φέρωσι τὰ τοσοῦτον ἐπιθυμητὰ τοῖς πᾶσιν ἀποτελέσματα. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο συνίσταται εἰς ἓν τετράγωνον κιβώτιον κεκλεισμένον ἐρμητικῶς· παρέχει δὲ τοῦτο εἰς τὸν καταναλωτὴν πᾶσαν ἀσφάλειαν περὶ τῆς ἐπιθυμητῆς καθαριότητος, διότι αἶρει παντελῶς τὴν εἰς τὸ φύραμα εἰσαγωγὴν τῶν βραχιόνων, καὶ ἐπιτρέπει εἰς ἓνα ἐργάτην νὰ ζυμῶνῃ ἐν τῷ 25 λεπτῶν τῶσῃ μάζαν, ὅσην πέντε ἀνδρες δὲν ἤθελον ζυμῶσαι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος διὰ τῶν συνήθων τρόπων. Ἐν τῇ μηχανῇ ταύτῃ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς ὕλης διαφεύγει τὴν ἀναλκινιστικὴν κίνησιν τοῦ ἐν τῷ κιβωτίῳ ζυμωτήρος, ὥστε τὸ φύρειν ἐκτελεῖται, οὕτως εἰπεῖν, αὐτομάτως· τὸ εὐτελὲς τῆς τιμῆς, ὁ ὑπ' αὐτῆς καταλαμβα-

νόμενος ἐλάχιστος τόπος, ἢ εὐκολία, μεθ' ἧς βάλλεται εἰς ἐνέργειαν ὁ μηχανισμὸς, συνιστῶσιν εἰς τὸ κοινὸν τὴν κάρδοπον Ραβοισῶνος, (petrin Raboisson), ἧτις δεκρίθη πολλάκις ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς συναγωνισμοῖς, καὶ ἰδίως εὐδοκίμησεν εἰς τὴν ἐν Βεσανζώνῃ (Besançon) ἔκθεσιν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. (Jurn. p. tous.)

Ἀνατολικὸν διήγημα.

Ἐμπορὸς τις, τὸν ὁποῖον αἱ ὑποθέσεις τοῦ ἐκάλουν νὰ ἀποδημήσῃ, ἐνεπιστεύθη βαλάντιον περιέχον χίλια φλωρία εἰς Δερβίσην, ὃν ἐθεώρει ὡς πιστὸν φίλον του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ φυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην ταύτην μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του. Μετὰ ἓν ἔτος ὁ ἔμπορος ἐπανελθὼν ἀπῆρθε τὸ βαλάντιον, ἀλλ' ὁ Δερβίσης ἠρνήθη νὰ τὸ ἀποδώσῃ, διατεινόμενος ὅτι οὐδὲν ἔλαβεν. Ὁργισθεὶς ὁ ἔμπορος προσῆλθεν εἰς τὸν Καδῆν καὶ παρέστησε τὸ πρᾶγμα. Ὁ Καδῆς ἀφοῦ ἤκουσε τὰ παράπονά του, εἶπεν εἰς αὐτὸν. «Σὺ ὡς φαίνεται εἶσαι μᾶλλον τίμιος ἢ φρόνιμος ἄνθρωπος· δὲν θέλει ἴσως εἶσθαι τόσον εὐκολὸν νὰ πείσῃ τις τὸν πονηρὸν τοῦτον νὰ ἀποδώσῃ παρακαταθήκην, ἣν ἔλαβεν ἀνευ μαρτύρων, ἀλλ' ὁμῶς θέλω σκεφθῆ τι δύναμαι νὰ πράξω ὑπὲρ σοῦ· ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου, ἐπίμενε εἰς τὴν ἀπαιτήσιν σου, ἀλλὰ μὴ λέγε αὐτῷ ὅτι ἐγὼ ἔχω εἶδῃσιν τοῦ πράγματος, καὶ ἐπᾶνεθε ἐδῶ αὐριον τὴν αὐτὴν ὥραν».

Ὁ ἔμπορος ὑπήκουσεν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ λάβῃ τὰ ἀργύρια του ἔλαβεν ὕβρεις. Ἐνῶ ἔτι ἐφιλονείκουν, ἰδοὺ φθάνει δούλος τις τοῦ Καδῆ προσκαλὼν τὸν Δερβίσην ἐκ μέρους τοῦ κυρίου του νὰ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν. Ὁ Δερβίσης σπεύδει νὰ μεταβῇ ἐκεῖ, φθάνει, εἰσάγεται εἰς τὴν καλλιτέραν αἴθουσαν, λαμβάνει τὰς φιλικωτέρας ὑποδεξιώσεις καὶ τὰς μᾶλλον διακεκριμένας περιποιήσεις. Ὁ Καδῆς συνδιαλέγεται μετ' αὐτοῦ περὶ διαφορῶν πραγμάτων, ἐν οἷς παρενέφει, εὐκαιρίας δοθείσης, ἐπαίνους τῆς παιδείας καὶ φρονήσεως τοῦ Δερβίση. Ἀφ' οὗ ὁ Καδῆς ἐκέρδησεν ἤδη τὴν ἐμπιστοσύνην του διὰ λόγων κολακευτικῶν, τῷ λέγει· «Σὰς παρεκάλεσα νὰ λάβῃτε τὸν κόπον νὰ ἔλθητε, ὅπως σὰς δώσω δείγματα τῆς βαθυτάτης μου ὑπολήψεως, ἣν ἔχω πάντοτε πρὸς τὸ ἱερόν ὑποκειμένον σας· ὑπόθεσις σπουδαιότατη με ἀναγκάζει νὰ ἀποδημήσω ἐπὶ τινὰς μῆνας, καὶ δὲν ἐμπιστεύομαι νὰ ἀφή-

σω τὸ ἰδικόν μου εἰς τοὺς δούλους μου· ἐπεθύμουν λοιπὸν νὰ καταθέσω τὸν θησαυρόν μου εἰς χεῖρας ἀνδρὸς χαίροντος, ὡσπερ ὑμεῖς, τὴν καλλιτέραν ὑπόληψιν ὅθεν δύνασθε νὰ δεχθῆτε τὸ βάρος τοῦτο, χωρὶς, ἐννοεῖται, νὰ βλάψῃτε τὰς ἐνασχολήσεις σας· θέλω σὰς πέμψῃ, ἐπομένως, ταύτην τὴν νύκτα τὰ πολυτιμώτατα τῶν πραγμάτων μου, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἀπαιτεῖ ἄκραν ἐχεμύθειαν, θέλω διατάξῃ τοὺς πιστοὺς δούλους μου νὰ σὰς παραδώσωσιν αὐτὰ, ὡς ὑπ' ἐμοῦ προσφερόμενον δῶρον».

Μειδιάμα χαρίεν διεχύθη εὐθὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Δερβίση· κάμνει χιλίας ὑποκλίσεις εἰς τὸν Καδῆν, εὐχαριστεῖ αὐτὸν διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην του, ὁμνύει εἰς ὅτι ἂν ἔχῃ ἱερώτερον ὅτι θέλει διαφυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, καὶ ἀποσύρεται με σκυρτώσαν καρδίαν, κολακευόμενος ὅτι ἐξηπάτησε τὸν κριτῆν.

Τὴν ἐπαύριον ἔρχεται ὁ ἔμπορος εἰς τοῦ Καδῆ, καὶ πληροφορεῖ αὐτὸν περὶ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Δερβίση· ἐπιστρέψον, εἶπεν ὁ κριτῆς, εἰς τὸν οἶκόν σου, ἐπανάλαβε τὴν ἀπαιτήσιν σου, καὶ ἐὰν ἐπιμείνῃ ἀρνούμενος, ἀπειλήσον ὅτι θέλεις καταμηνύσει τὴν πρᾶξιν του εἰς ἐμέ· στοχάζομαι δὲ ὅτι δὲν θέλεις ἀναγκασθῆ νὰ ἐπαναλάβῃς δις τὴν ἀπειλήν ταύτην. Πάραυθα ὁ ἔμπορος ἔδραμε πρὸς τὸν ὀφειλέτην του, καὶ μόλις ἀνέφερε τὸ ὄνομα τοῦ Καδῆ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔλαβεν εὐθὺς ἄλλην φάσιν. Ὁ Δερβίσης φοβηθεὶς μήπως ἡ καταμηνύσις τὸν κάμῃ νὰ ἀπολέσῃ τὸν μέλλοντα νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ θησαυρόν τοῦ Καδῆ, ἐγχειρίζει εἰς αὐτὸν τὸ βαλάντιον, καὶ λέγει γελῶν· Διατὶ, ἀγαπητέ μου, νὰ με καταμηνύσητε, εἰς τὸν Καδῆν; τὸ ἀργύριόν σας ἦτον ἀφαλέστατον, καὶ ἂν σὰς τὸ ἠρνήθη, ἔπραξα τοῦτο ἀστεϊζόμενος, ἵνα ἴδω πῶς ἠθέλετε τὸ διεκδικήσει. Ὁ ἔμπορος λαβὼν τὸ ἀργύριόν του, ἐπανῆλθεν πρὸς τὸν Καδῆν, ἵνα τὸν εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν δοθείσαν αὐτῷ γενναίαν συνδρομήν.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ νύξ ἔρχεται καὶ ὁ Δερβίσης ἐτοιμάζεται νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ὑποσχεθέντα παρὰ τοῦ Καδῆ θησαυρόν· ἀλλ' ἀνελπίστως αὐτὴ παρῆλθε, χωρὶς νὰ φανῶσιν οἱ δούλοι τοῦ Καδῆ ἅμα λοιπὸν ἐξημέρωσεν ὑπάγει ἀνυπόμονος εἰς τοῦ κριτοῦ. Ἐρχομαι, λέγει, ἵνα μάθω τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡ ἀγιωσύνη σας δὲν μοι ἐπεμψε τοὺς δούλους τῆς· διότι, εἶπεν ὁ κριτῆς, ἐπληροφορήθη παρὰ τινος ἐμπόρου, ἀνδρὸς καλοῦ καὶ τιμίου, ὅτι ὑμεῖς εἴσθε ἄνθρωπος κακῆς πίστεως, καὶ ἡ δικαιοσύνη θέλει σὰς τιμωρήσῃ, κα-

θώς σὰς πρέπει, ἐὰν λάβῃ ἐναντιόν σου καὶ δευτέραν κατηγορίαν ὁμοίας φύσεως.

Ὁ Δερβίσης ποιήσας βαθυτάτην ὑπόκλισιν, ἀπεσύρθη, χωρὶς ν' ἀποκριθῆ.

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ.

ΠΕΡΙ ΟΝΤΟΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ. Ὅλα τὰ πράγματα, εἴτε τὰ γνωρίζομεν, εἴτε ὄχι, ἔχουσι τοῦτο κοινόν ὅτι ὑπάρχουσι· καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει καλεῖται ὄν.

Ἀποκτῶμεν τὴν ιδέαν τοῦ ὄντος δι' ἀφαιρέσεως.

Ἐννοοῦμεν δὲ λέγοντες δι' ἀφαιρέσεως, ὅταν θεωρῶμεν τι, χωρὶς νὰ προσέχωμεν εἰς πάντα τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ· οὕτως ἀποκτῶ τὴν ιδέαν τῆς στρογγυλότητος, προσέξας μόνον εἰς τὸ σχῆμα σφαίρας τινός, χωρὶς νὰ στοχασθῶ οὔτε τὸ μέγεθος, οὔτε τὴν ὕλην, ἐξ ἧς ἐγένετο.

Θεωροῦντες τὰ πράγματα, εὐρίσκομεν ὅτι αὐτὰ διαφέρουσιν ἀλλήλων, καὶ ὅτι ἕκαστον ἔχει κάτι τι, τὸ ὁποῖον τὸ διαστέλλει τῶν ἄλλων· τοῦτο εἶνε τὸ λεγόμενον οὐσία τοῦ πράγματος, καὶ τοῦτο κάμνει τὸ πρᾶγμα νὰ ᾔηε ὅ,τι εἶνε. Οὕτως ἡ οὐσία τοῦ κύκλου εἶνε τὸ ἔχειν αὐτὸν πάντα τὰ σημεῖα ἐξ ἴσου ἀπέχοντά ἀπὸ τοῦ κέντρου. Ἀφαίρεσον τὸ οὐσιῶδες τοῦτο τοῦ κύκλου, καὶ ὁ κύκλος δὲν εἶνε πλέον κύκλος. Τοῦτο δὲ εἶνε τὸ ὑπὸ τῶν φιλοσόφων θρυλούμενον, ὅτι, δηλαδή, αἱ οὐσίαι εἰσὶν αἰώνιαι, ἤγουν ἀναλλοίωτοι.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ἔσο τίμιος· διότι ἡ κακὴ πίστις, οὐ μόνον βλάπτει σε, ἀλλὰ δύναται νὰ βλάβῃ καὶ τοὺς συμπολίτας σου, καὶ νὰ παράσχη αἰτίας νὰ συκοφαντηθῆ ἡ πατρίς σου.

Μὴ καταχρᾶσαι τὰς πιστώσεις σου, ἤγουν, ἐν περιπτώσει ἀπροσδοκῆτου ζημίας, τὰ ἰδιά σου κεφάλαια νὰ δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν ἐκεῖνα, ἅτινα ἔλαβες ἐκ τῆς ὑπολήψεως, ἣν οἱ ἀνταποκριταί σου εἶχον εἰς τὴν ἱκανότητά σου, τὰς γνώσεις, τὰ προτερήματα καὶ τὴν χρηστότητά σου.

Ἐὰν ᾔσαι πλούσιος, θέλεις πάντοτε τιμᾶσθαι εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ὄχλου· ἀλλ' εἰς τὰ ἰδικάσου; Ἐὰν ὀλίγον φροντίζης περὶ ὑπολήψεως, σώρευε χρυσὸν ἐπὶ χρυσοῦ, καὶ ἔσο εὐτυχής, ἂν δύνασαι ποτε νὰ ᾔσαι, ἀνήθικος ὢν.

Ἐπηρέτει ὅλα τὰ ἔθνη· ἀλλ' οἰανδῆποτε ὠφέλειαν καὶ ἂν ᾔθελε σοὶ περιποιήσῃ κερδοσκοπία, ἦτις φέρει βλάβην εἰς τὸ ἴδιόν σου ἔθνος, ὀφείλεις νὰ τὴν παραιτήσῃς.

Ἡ ὑπόσχεσίς σου ἔστω ἱερὰ· καταστρέφου μάλλον ἢ ἀθέτησον αὐτήν, καὶ θέλεις δείξει ὅτι ἡ τιμὴ σου εἶνε πολυτιμότερα ἢ τὸ χρυσίον.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΕΦΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΓΑΝΙΤΩΝ ΚΡΕΑΤΩΝ.

Πρῶτον πρέπει νὰ φροντίσῃ τις περὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ πυρός καὶ τῆς ποιότητος τῶν κρεάτων.

Τὸ βωδινὸν καὶ τὸ προβάτειον κρέας ἔχουσι χρεῖαν κατ' ἀρχὰς ζωηροῦ πυρός. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ ἐπισπευδῆται πολὺ ἡ ἔψησις ἀλλὰ νὰ ἐλαττώνηται τὸ πῦρ βαθμηδόν. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε πρᾶγμα οὐσιῶδες τὸ νὰ διατηρῆται εἰς ἀμφοτέρα τὰ εἶδη ταῦτα τῶν κρεάτων ὁ χυμὸς, δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀφίη τις πολλὴν ὥραν νὰ ἀρρώστωσιν εἰς τὸν ὀβελὸν (σουβλί). Εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰ βρέχῃ συχνά, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δὲν πρέπει νὰ λυπηθῆται τὸ πάχος.

Ἐγχεσον εἰς τὴν λιποδόχην (ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἀποστάζει τὸ ἐκ τῶν ὀπτομένων κρεάτων λίπος) ἡμισυ ποτήριον ζωμοῦ, εἰς ἑλλείψιν δὲ τούτου, ὕδωρ, μὲ μίαν δακτυλιὰν ἁλατος, καὶ βρέχε με αὐτὸ τὸ ὀπτόμενον κρέας, ὅπως σώσης ἐκ τῆς ἀπωλείας τὸν χυμὸν, οὔτινος ἄλλως ᾔθελε μέγα μέρος δαπανηθῆ διὰ τῆς ἐξατμίσεως. Ὁ χρόνος, κατ' ὄν πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὸν ὀβελὸν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὀρέξεως ἐκάστου· Ὁ μὲν ὀρέγεται κρέας ξηροεψημένον, ὁ δὲ αἱματόεν. Συμμορφωθῆτω λοιπὸν ἕκαστος πρὸς τὴν ὀρεξίν του.

Τὸ μοσχαρίσιον ἀπαιτεῖ ὀλιγώτερον πῦρ· πρέπει νὰ βρέχῃται, καὶ ἀλειφῆται μάλλον μὲ βούτυρον ἢ μὲ λίπος· Δὲν παρατίθεται ποτὲ εἰς τὴν τράπεζαν αἱματόεν. Ὅπως βειβαιωθῆς ὅτι ἀρκούντως ἐψήθη, κέντησον αὐτὸ διὰ βελόνης πλεξιμάτος κατὰ τὸ σαρκοδέστερον μέρος του· ὠθήσον αὐτὴν μέχρι τοῦ ὀστοῦ, καὶ παρατήρησον ἂν ὁ ἐκ τοῦ κεντήματος ἐκρέων χυμὸς ᾔηε διαυγής, ἢ αἱματηρός. Ἐὰν τὸ δεύτερον ὑπάρχῃ, ἄφες αὐτὸ ἐπ' ὀλίγον ἔτι εἰς τὸν ὀβελὸν, ἀλλὰ μὴ ἐπαναλάμβανε συχνά μηδ' ἀνωφελῶς τὸ πείραμα τοῦτο· διότι, ὅσον λεπτή καὶ ἂν ᾔηε ἡ βελὸν σου, θέλεις παρατηρήσῃ ὅτι ἐξ ἐκάστου κεντήματος θέλει ἐκρεύσει πλεῖστος χυμὸς. Ὅταν τὸ μοσχαρίσιον ἀρχίσῃ νὰ καπνίζῃ, εἶνε σημεῖον ὅτι ἤδη εἶνε ἐψημένον.

ἌΛΜΑΣ πρὸς ἀλειψίν τῶν ἐψηνομένων κρεάτων· Κρεωκόπησον (hachez) τάριχον λίπους χοιρείου (lard) μετὰ ἀγλίθος (σκελιδίου) σκοροδίου καὶ ὀλίγου πετροσελίνου (μαϊδανού)· πρόσθετες ἄλας, πέπερι, κοχλιάριον ὄξους καὶ 4 κοχλιάρια ἐλαίου· κτύπησον τὸ ὅλον καὶ μεταχειρίσου.